

82/2018: HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2019-2022 OG ÅRSBUDSJETT 2019

Formannskap 20.11.2018:

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner rådmannens forslag til Handlings- og økonomiplan 2019-2022 for Sola kommune. Netto budsjetttramme for 2019 fastsettes i henhold til:
 1. Budsjettskjema 1B – Driftsbudsjett per virksomhet/virksomhetsområde
 2. Budsjettskjema 2A – Investeringsbudsjettet
 3. Budsjettskjema 2B – Investeringer per prosjekt.
2. Kommunestyret godkjenner forslag til budsjett for skatt, rammetilskudd, renter, avdrag og anvendelse av netto driftsresultat i henhold til Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet.
3. Skatt på inntekt og formue fastsettes i henhold til høyeste skattøre som Stortinget vedtar.
4. Kommunestyret oppretter årsverk som følge av nye tiltak i drift i driftsrammetabellen.
5. Det tas opp totalt 381,71 millioner kroner i lån til finansiering av investeringer i 2019 til henholdsvis:
 1. Lån til finansiering av egne investeringer utenom VAR-sektor og Sola sentrumsplan, 329,20 millioner kroner
 2. Lån til finansiering av investeringer innen VAR-sektor, 9,10 millioner kroner
 3. Lån til finansiering av investeringer innen Sola sentrumsplan, 43,41 millioner kroner.
6. Det tas opp 50 millioner kroner i 2019 til startlån for videre utlån fra Husbanken.
7. Det betales ordinære avdrag i 2019 i tråd med minimumsbestemmelsene i kommuneloven. I tillegg betales det ekstraordinært avdrag i drift på 15,9 millioner kroner i 2019.
8. Kommunestyret godkjenner endringer i avgifter, gebyrer og egenbetalinger slik det fremgår i kapittel 6 i rådmannens forslag til Handlings- og økonomiplan 2019-2022.
9. Handlings- og økonomiplanen innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:
 1. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasset et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter
 2. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak tilpasses en gjeldsgrad (lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter) som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent.
10. Kommunestyret godkjenner Handlings- og økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett for 2019 for Sola tomteselskap KF i samsvar med rådmannens anbefaling og i tråd med styrets vedtak. Det tas opp lån til finansiering av investeringer i 2019 på 79,5 millioner kroner. Lånet tas opp via Sola kommune.
11. Kommunestyret godkjenner Handlings- og økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett 2019 for Sola Parkeringsselskap KF i samsvar med rådmannens anbefaling og i tråd med styrets vedtak. Det tas opp lån til finansiering av investeringer i 2019 på 1,0 million kroner. Lånet tas opp via Sola kommune.
12. Rådmannen gis fullmakt til å fordele budsjettert generell omstilling i henhold til linjene 28, 32, 69 og 102 i driftsrammetabellen innenfor det enkelte tjenesteområde og rådmann med sentrale staber.

Fellesforslag fra H, Krf og V fremmet av Janne Stangeland Rege og Jan Sigve Tjelta:

Driftsrammetabell, tall i hele tusen:

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett
			2018	2019	2020	2021	2022
1	Innbyggertilskudd inkl. utgiftsutjevning		590 200	620 700	642 800	657 200	670 700
2	Inntektsutjevning		-121 800	-131 700	-133 100	-134 800	-136 500
3	Formue- og inntektsskatt		968 500	1 014 400	1 025 700	1 038 300	1 051 000
	Sum frie inntekter		1 436 900	1 503 400	1 535 400	1 560 700	1 585 200
4	Integreringstilskudd flyktninger		33 794	21 216	16 466	13 250	10 888
5	Andre renteinntekter		5 200	6 800	8 700	10 500	11 400
6	Kompensasjonstilskudd fra Husbanken		3 100	3 008	3 095	3 154	3 186
7	Kapitalinntekter fra selvkostområdene		18 213	17 903	17 903	17 903	17 903
8	Renteinntekter - ansvarlig lån i Lyse		5 200	6 000	6 600	6 700	6 700
9	Utbytte Sola bredbånd AS		9 000	10 000	10 000	10 000	10 000
10	Utbytte fra Lyse		43 700	48 100	52 400	54 600	56 800
	Sum sentrale inntekter		118 207	113 027	115 164	116 107	116 877
11	Minimumsavdrag		45 400	46 000	52 500	51 600	51 800
12	Avdrag utover minimum etter kommuneloven		49 020	15 701	44 831	50 856	61 236
13	Renteutgifter innlån		31 300	38 171	46 273	47 593	50 289
14	Lønnsreserve		25 034	50 000	50 000	50 000	50 000
15	Seniorordning		1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
16	Sola kirkelige fellesråd		13 877	14 328	14 328	14 328	14 328
17	Tilskudd tros- og livssynssamfunn		3 000	3 352	3 753	4 127	4 239
18	Revisjon og kontrollutvalg		1 463	1 575	1 575	1 575	1 575
19	DigiRogaland		0	290	290	290	290
20	Fordelte utgifter		19 757	19 757	19 757	19 757	19 757
21	Diverse felles inntekter og utgifter		11 470	11 438	8 908	7 588	7 591
22	Egenkapital investeringer		65 600	67 400	67 600	68 200	68 900
	Sum sentrale utgifter		267 021	269 112	310 915	317 014	331 105
Tilskudd regionale prosjekter:							
23	Tilskudd Rogaland brann og redning IKS		22 573	23 734	23 734	23 734	23 734
24	Tilskudd Greater Stavanger		911	919	928	938	948
25	Tilskudd Sørmarka Flerbruks-hall IKS inkl. Sola Arena		2 171	2 471	3 284	3 157	3 024
26	Tilskudd Multihallen og Storhallen IKS		1 507	1 493	1 471	1 427	1 427

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett
			2018	2019	2020	2021	2022
27	Tilskudd Nordjærenpakken		700	0	0	0	0
	Sum tilskudd regionale prosjekt		27 862	28 617	29 417	29 256	29 133
	Beregnet netto drifts-ramme til avdelingene		1 260 224	1 318 698	1 310 232	1 330 537	1 341 839
	Disponibelt utover 2018- nivå			58 474	50 008	70 313	81 615
		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
RÅDMANN MED SENTRALE STABER:							
28	Omstilling Rådmann med sentrale staber			-1 417	-2 834	-2 834	-2 834
	Politisk nivå med sekretariat		16 311				
29	Valg			1 400	0	1 600	0
30	Reduserte pensjonsutgifter folkevalgte			-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
	Rådmannsgruppen		9 750				
	Organisasjon		28 611				
31	Økte lisenser IKT			200	200	200	200
	Økonomi		11 920				
	Sum Rådmann med sentrale staber	0,00	66 592	-1 417	-4 234	-2 634	-4 234
TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST OG KULTUR:							
32	Omstilling Oppvekst og kultur			-10 627	-21 254	-21 254	-21 254
	Fagstab Oppvekst		20 433				
	Grunnskole og SFO		293 075				
33	Demografikostnader skole			1 124	2 795	2 895	3 332
34	Inndekning demografi-kostnader skole			-1 124	-2 795	-2 895	-3 332
35	Styrking av særskilt norsk første klassetrinn, helårseffekt			840	840	840	840
36	Tidlig innsats i skolen, lærernorm			900	900	900	900
37	Styrking av særskilt norsk tilsvarende tospråklig fagopplæring			0	1 072	2 572	2 572
38	SFO - økning av sentral pott styrkingstiltak			1 300	1 300	1 300	1 300
39	Oppstart/drift av Makerspace			0	450	450	450
40	Tilskudd fra staten til IT-satsing Makerspace			0	-450	-450	-450
41	Oppstartskostnader Kjerrberget ungdomsskole			0	0	1 300	0
42	Drift Kjerrberget ungdomsskole			0	0	2 470	5 926
43	SFO - økning foreldrebetaling			-395	-395	-395	-395

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Sola voksenopplæring		11 416				
	Sola PPT		8 638				
44	Demografi- og aktivitetsøkning			383	383	383	383
	Barnehage		255 829				
45	Kompetanseheving mot 2020			0	330	1 600	1 600
46	Tilskudd til private barne-hager pga ny pedagognorm			0	-1 790	-1 790	-1 790
47	Økt voksentetthet barnehager			500	500	500	500
48	Redusert aktivitet kommunale barnehager			-3 592	-3 592	-3 592	-3 592
49	Ubunden tid til pedagoger kommunale barnehager			375	752	752	752
50	Redusert sykefravær kommunale barnehager			-375	-752	-752	-752
51	Tilskudd private barnehager			26 000	26 000	26 000	26 000
52	Økt aktivitet spesial-pedagogisk hjelp barnehager			3 874	3 874	1 874	1 874
	Barnevern		31 873				
53	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			178	178	178	178
54	Utgifter samarbeid Bufetat			4 200	0	0	0
	Barn, ungdom og familietjenesten		23 769				
55	Styrking helsestasjons- og skolehelsetjenesten	1,00		700	700	700	700
	Fagstab Kultur		9 388				
56	Justering driftstilskudd til museer			20	40	60	60
57	Stilling som tekniker ved kulturhuset	1,00		700	700	700	700
58	Økte inntekter stilling som tekniker			-350	-350	-350	-350
59	Redusert utgiftsbudsjett til kjøp av teknikertjenester			-350	-350	-350	-350
60	Frivilligsentralen			22	22	22	22
	Fritid		12 862				
61	Aktivitetsmidler m.m.			250	250	250	250
62	Tilrettelagt fritid			500	600	600	600
63	Kjøregodtgjørelse, passasjertillegg			100	100	100	100
64	Økt utgiftsgodtgjørelse			180	180	180	180
	Sola bibliotek		6 439				
65	Utvidet åpningstid, reversering av budsjettramme			-100	-100	-100	-100
	Sola kulturskole		9 480				
66	50 % administrativ konsulentstilling	0,50		350	350	350	350

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
67	Inndekning av 50 % stilling			-350	-350	-350	-350
68	Økning foreldrebetaling			-61	-61	-61	-61
	Sum Tjenesteområdet Oppvekst og kultur	2,50	683 202	25 172	10 077	14 637	16 793

TJENESTEOMRÅDE LEVEKÅR:

69	Omstilling Levekår			-6 119	-12 238	-12 238	-12 238
	Fagstab Levekår		-8 945				
70	Økt vederlagsbetaling, institusjoner			-625	-174	-1 996	-3 870
71	Utskifting av leasing biler			-180	390	-210	-180
72	Nytt sykehjem i Sola			0	1 191	10 721	20 251
73	Fastlegetilskudd			1 050	1 350	1 650	1 950
74	ØHD seng			1 050	2 100	2 100	2 100
75	Institusjonsmat			700	3 200	3 200	3 200
76	Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, redusert refusjon			4 000	4 000	4 000	4 000
77	Økte bidrag K46, Krisesenter, Funkishuset, og pasientskade- erstatning			0	60	120	180
78	Økte bidrag legevakt			266	491	716	966
	Tjeneste og koordineringskontoret		19 800				
79	Kjøp av miljøtjenester og avlastning fra private leverandører			10 170	10 170	10 170	10 170
80	BPA private leverandører			2 900	2 900	2 900	2 900
81	TPO - kjøp av tjenester der helsetjenester inngår			438	438	0	0
82	Utgifter samarbeid Bufetat			0	4 200	4 200	4 200
83	Utskrivningsklare pasienter rus og psykiatri			867	867	867	867
	Sola sjukeheim		60 919				
	Sola bo- og hjemmetjenester		68 691				
84	Økt bistandsbehov hjemmetjenesten			3 500	3 500	3 500	3 500
	Tananger bo- og hjemmetjenester		54 849				
85	Økt bistandsbehov TABO			3 200	3 200	3 200	3 200
	Miljøtjenesten		84 703				
86	Nytt tiltak i en bolig			940	940	940	940
87	Reduksjon av driftskostnader Åsenhagen barnebolig			-223	-223	-223	-223
88	Tilsyn etter skoletid			677	677	677	677
	Psykisk helsearbeid og rus		41 239				
89	Redusert tilskudd til prosjektstillinger			844	1 174	1 174	1 374
90	Pilotprosjekt Rask psykisk helsehjelp, redusert tilskudd			621	1 621	1 621	1 621
91	1 årsverk + driftsmidler Lag A til Arbeidstreningssesksjonen (Eiendom)			-1 033	-1 033	-1 033	-1 033

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
92	Frisklivssentralen, overført fra Fysio- og ergoterapitjenesten				1 400	1 400	1 400
	NAV Sosiale tjenester		55 106				
93	Introduksjonsstønad			3 350	-670	-670	-670
94	0,8 årsverk til Arbeidstrenings-seksjonen, avdeling Eiendom			-500	-500	-500	-500
95	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			-178	-178	-178	-178
96	Redusert inntekt enslige mindreårige flyktninger			370	370	370	370
	Fysio- og ergoterapi-tjenesten		17 025				
97	Indeksregulering, drifts-tilskudd fysioterapeuter			100	200	200	200
98	Økning i fastlønnstilskudd			-50	-100	-100	-100
99	Hjelpemiddeltekniker			50	50	50	50
100	Frisklivssentralen til Psykisk helsearbeid og rus			-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
101	Redusert inntekt egenandeler			300	300	300	300
	Sum Tjenesteområdet Levekår	0,00	393 387	26 485	28 273	35 528	44 024

TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSUTVIKLING:

102	Omstilling Samfunnsutvikling			-1 837	-3 674	-3 674	-3 674
	Fagstab Samfunnsutvikling		6 825				
103	Kommunedelplan Forus, IKDP			-110	-180	-180	-180
104	Samskaping, Smartby og medvirkning i kommune-planen			0	0	-235	-235
	Eiendom		87 249				
105	Bygg og anlegg som tas i bruk, FDV-kostnader			1 355	8 555	15 955	18 305
106	Reversering redusert vedlikehold, Eiendom			0	2 528	2 528	2 528
107	Økte energikostnader			3 746	3 746	3 746	3 746
108	Kostnader knyttet til usolgte selvfinansierte boliger			500	275	0	0
109	0,8 årsverk fra NAV Sosiale tjenester til Arbeidstrenings-seksjonen			500	500	500	500
110	1 årsverk + driftsmidler Lag A fra Psykisk helsearbeid og rus til Arbeidstreningsseksjonen			1 033	1 033	1 033	1 033
	Kommunalteknikk		11 707				
111	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. fast			763	1 592	1 592	1 592
112	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. variabel			2 065	4 380	4 380	4 380
113	Kjøp av spillvannskapasitet mot "avløp vest", Sandnes			0	2 500	0	0
114	Opptopping diverse driftskostnader, 100 % gebyrfinansiert			-2 828	-8 472	-5 972	-5 972
115	Reversering redusert asfaltering			0	200	200	200

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Areal		11 262				
116	Kommunekart Proff				547	409	409
117	Forurensningsforskriften kapittel 12, 13 og 15, kommunalt samarbeid om arbeidsoppgaver				100	100	100
	Sum Tjenesteområdet Samfunnsutvikling	0,00	117 043	5 834	13 492	20 382	22 632
	Budsjettbalanse 2018		0				
	Sum endringer på sektorene	2,50		56 074	47 608	67 913	79 215
	Nye tiltak i forbindelse med politisk behandling:						
118	Økning BUKIS			100	100	100	100
119	Fritidsklubb økt/justert åpningstid			50	50	50	50
120	Hjemmsykepleie/-rehab/demenskoordinator			1 000	1 000	1 000	1 000
121	Styrke grunnbemanning sykehjem			1 000	1 000	1 000	1 000
122	Utvidet åpningstid, helsestasjon barn og unge			250	250	250	250
123	Flyt AS			400	400	400	400
124	Sola smaksfest			100	100	100	100
125	Arkitektkonkurranse Tananger			750	0	0	0
126	Bruk av næringsfond /fond			-1 250	-500	-500	-500
	Sum nye tiltak fra folkevalgte i forbindelse med politisk behandling	0,00		2 400	2 400	2 400	2 400
	Budsjettbalanse i planperioden	2,50		0	0	0	0

Investeringsstabell, tall i hele tusen:

Felles (inkl. adm.bygg)								
Linje	Felles (inkl. adm.bygg)	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
1	Samlebevilgning formål felles (inkl. adm.bygg)				1 640	750	750	75
2	Nytt rådhus	19016	305 456	191 307	114 149	0	0	
3	Forplass, Sola sentrum	19666	4 521	0	4 521	0	0	
4	IKT-investering strategisk (årsbev.)	19601			1 500	1 500	1 500	1 50
5	Egenkapitalinnskudd KLP (årsbev.)	19606			4 330	4 724	5 155	5 62
6	Inventar nytt rådhus	19662	19 773	0	19 773	0	0	
	Sum felles (inkl. adm.bygg)				145 913	6 974	7 405	7 87

Samfunnsutvikling								
Linje	Turveg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
7	Turveg Hellestø - Sele	59621	4 600	3 600	1 000	0	0	0
8	Turveg Hafrsfjord - Grannes	59672	1 624	1 624	0	0	0	0
9	Turveg Hafrsfjord - Jåsund	59674	20 950	4 156	3 400	9 944	3 450	0
	Sum turveg				4 400	9 944	3 450	0
Linje	Kirke	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
10	Samlebevilgning formål kirke				1 200	500	1 000	2 500
11	Ny kirke Sola sentrum	49041	87 250	8 000	42 075	37 175	0	0
	Sum kirke				43 275	37 675	1 000	2 500
Linje	Div. samfunns-utvikling	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
12	Samlebevilgning formål energi				2 800	2 500	6 300	4 200
13	Samlebevilgning formål uteareal				5 400	5 400	5 400	5 000
14	Tilrettel. universell utforming (årsbev.)	19017			500	500	500	500
15	Tiltak radonoppfølging kommunale bygg (årsbev.)	19022			200	200	200	200
16	Intern prosjektledelse eiendomsutvikling (årsbev.)	19600			6 268	6 268	5 100	5 100
17	Erverv av areal (årsbev.)	19604			56 627	0	0	0
18	Superlekeplass i Sola sentrum	49645	6 000	500	0	0	5 500	0
19	Klimaavbøtende tiltak og drenering kommunale eiendommer (årsbev.)	19667			750	750	750	750
20	Bysykler og ladestasjoner	59687	500	0	500	0	0	0
	Sum div. samfunnsutvikling				73 045	15 618	23 750	15 750
Linje	Idrett	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
21	Samlebevilgning formål idrett				7 150	1 650	1 650	1 650
22	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	59364	23 152	14 385	8 767	0	0	0
23	Uteanlegg regionalt sykkelanlegg	59685	13 848	6 924	6 924	0	0	0
	Sum idrett				22 841	1 650	1 650	1 650
Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
24	Vann Vigdelsvegen/Ølberg Havneveg/Ølbergvegen	59037	9 500	0	0	9 500	0	0
25	Kostnader ifbm. IVARs nye hovedledning	59038	2 500	0	0	0	0	2 500
26	A97 Rehab. pumpest. avløp (årsbev.)	59101			2 000	2 000	1 000	1 000
27	Overløpsmåling av avløpsledninger	59113	2 000	0	0	2 000	0	0
28	R116 Renovasjon (årsbev.)	59206			250	250	250	250
29	VA111 Uforutsette tiltak (årsbev.)	59335			1 000	1 000	1 000	1 000
30	VAR105 Div. mask./utrustning/utstyr (årsbev.)	59337			150	150	150	150

Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
31	VA undergang Rægekrossen	59343	1 000	500	500	0	0	0
32	Tiltak ved priv. utbyggingspr. (årsbev.)	59356			500	500	500	500
33	VA40 Grotnes nord	59359	18 400	0	0	0	0	1 200
34	VA42 Grotnes sør	59360	13 900	0	0	0	0	450
35	VA15 Moringvegen	59367	6 400	400	0	6 000	0	0
36	VA178 Ljosheimkroken	59368	5 100	200	0	2 450	2 450	0
37	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	250	2 250	0
38	VA Sanering Myrvegen - Skoletunet, langs Tananger ring	59370	7 000	0	0	0	3 500	3 500
39	VA Tanangervegen	59371	7 000	0	0	0	3 500	0
40	VA Tornefjellvegen/Snøde (nedre del)	59372	10 000	0	0	0	500	500
41	Mostunvegen/Fredtunvegen	59373	6 000	3 000	3 000	0	0	0
42	P107 Biler/større maskiner (årsbev.)	59901			1 700	1 000	1 700	1 000
	Sum vann, avløp og renovasjon				9 100	25 100	16 800	12 050
Linje	Kommunale veger	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
43	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	0	250	1 250
44	Utskiftning gatelys, standardheving (årsbev.)	59406			1 500	1 500	1 500	1 500
45	Trafikksikkerhetsplan, standardheving veger (årsbev.)	59419			500	500	500	500
46	Trafikksikkerhetsplan, ikke spesifikke tiltak (årsbev.)	59425			1 100	1 100	1 100	1 100
47	Småanlegg veger (busstur mv.) (årsbev.)	59437			400	400	400	400
48	Ljosheimkroken	59457	2 000	0	1 000	1 000	0	0
49	Forskutteringer av Bymiljøpakken, trafikkisikringsmidler	59462	7 753	0	4 753	2 500	500	0
	Sum kommunale veger				9 253	7 000	4 250	4 750
Sum samfunnsutvikling					161 914	96 987	50 900	36 700
Kultur								
Linje	Kultur	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
50	Samlebevilgning formål kultur				2 000	160	350	200
51	Rehab. Tananger kapell	49046	0	0	0	0	0	0
52	Rehab. Sola ruinkirke omkringliggende mur	49653	3 200	0	3 200	0	0	0
	Sum kultur				5 200	160	350	200
Levekår								
Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
53	Samlebevilgning formål levekår				2 400	1 100	1 100	1 100
54	Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	283 000	102 516	154 984	25 500	0	0

Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
55	Småhus, midlertidige/permanente 4 boliger m/base, Kjelsberg ring (rus/psyk.)	39087	16 750	15 850	0	0	0	0
56		39093	39 601	2 786	18 815	18 000	0	0
57	Velferdsteknologi Levekår (årsbev.)	39094			1 000	1 000	1 000	1 000
58	6 boliger med base, pilotprosjekt	39098	27 074	0	500	0	0	13 287
59	Inventar levekår (årsbev.)	39609			600	600	600	600
60	Nytt sykesignalanlegg eksisterende Sola sjukeheim	39624	3 000	0	0	3 000	0	0
	Institusjonsskjøkken	0	2 000	0	2 000	0	0	0
Sum levekår					180 299	49 200	2 700	15 987

Oppvekst

Linje	Skole og SFO	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
61	Samlebevilgning formål skole og SFO				4 500	4 500	4 500	4 50
62	Skolebruksplan, ny skole Jåsund (trinn 1)	29001	314 975	0	0	0	0	2 00
63	Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring av klasserom og utearealer	29076	10 711	2 500	1 211	0	0	7 00
64	Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	346 000	3 000	12 503	180 174	150 323	
65	Skolebruksplan, Kornbergvegen 23	29081	7 500	500	7 000	0	0	
66	Skolebruksplan, Storevarden skole, to klasserom, storstue og uteareal	29083	16 700	400	12 300	4 000	0	
67	Datamaskiner/fornyng skoler (årsbev.)	29602			2 402	3 902	2 402	3 95
68	Inventar skole (planlagt utskiftning) (årsbev.)	29620			0	0	250	25
69	Interaktive flatskjermer, skole	29624	9 360	4 680	4 680	0	0	
70	Makerspace	29626	500	0	250	250	0	
	Sum skole og SFO				44 846	192 826	157 475	17 70

Linje	Barnehage	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
71	Samlebevilgning formål barnehage				2 375	4 875	2 500	3 00
72	Rehab. Havnealleen barnehage	29082	5 965	0	5 965	0	0	
	Sum barnehage				8 340	4 875	2 500	3 00
Sum oppvekst					53 186	197 701	159 975	20 70

Sola sentrumsplan - rekkefølgekrav								
Linje	Prosjekt	Total budsjett -ramme	Budsjett t t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022	
73	Festplass Sola sentrum, del 1	49648	6 151	500	5 651	0	0	0
74	Festplass Sola sentrum, del 2	49654	19 000	0	19 000	0	0	0
75	Byparken, del 1	49655	2 584	0	2 584	0	0	0
76	Rådhusveien, del 1	59463	1 453	0	1 453	0	0	0
77	Vestre ringvei Sola sentrum	59455	11 319	3 600	7 719	0	0	0
78	Kongshaugveien Sola sentrum	59456	8 232	0	8 232	0	0	0
Sum kostnader rekkefølgekrav Sola sentrumsplan		48 739	4 100	44 639	0	0	0	0
79	Anleggsbidrag Sola sentrum i planperioden			-1 898	0	0	0	0
80	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden			-3 930	-3 726	-3 678	-3 292	
81	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan			-8 482	0	0	0	0
82	Bruk av fond/avsetning på fond Rekkefølgekrav Sola sentrumsplan			-16 319	0	0	0	0
83	Låneopptak rekkefølgekrav Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune			-14 010	0	0	0	0
84	Ekstraordinært avdrag på lån investering, rekkefølgekrav Sola sentrumsplan			0	3 726	3 678	3 292	
Sum finansiering rekkefølgekrav Sola sentrumsplan i planperioden				-44 639	0	0	0	0

Sola sentrumsplan - Parkeringsanlegg								
Linje	Parkeringsanlegg	Prosjekt	Total budsjett -ramme	Budsjett t t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
85	Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	61 933	31 776	30 157	0	0	0
Sum kostnader parkeringsanlegg Sola sentrumsplan		61 933	31 776	30 157	0	0	0	0
86	Frikjøpsmidler Sola sentrum i planperioden			-2 925	0	0	0	0
87	Låneopptak parkeringsanlegg Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune			-27 232	0	0	0	0
Sum finansiering parkeringsanlegg Sola sentrumsplan i planperioden				-30 157	0	0	0	0

Sola sentrumsplan - Vann og avløpsanlegg								
Linje	Vann- og avløpsanlegg	Prosjekt	Total budsjett -ramme	Budsjett t t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
88	VA Vestre ringvei	59365	6 575	3 150	3 425	0	0	0
89	VA Etappe 3	59374	19 600	0	500	19 100	0	0
Sum kostnader VA Sola sentrum		26 175	3 150	3 925	19 100	0	0	0
90	Refusjon VA Sola sentrum i planperioden			-1 754	0	0	0	0
91	Låneopptak VA Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune			-2 171	-19 100	0	0	0
Sum finansiering VA Sola sentrum i planperioden				-3 925	-19 100	0	0	0

Sum investeringer/finansieringsbehov					
Linje		2019	2020	2021	2022
92	Sum ordinære investeringsprosjekter eksklusive Sola sentrumsplan	537 412	325 922	204 530	69 415
93	Sum VAR eksklusive Sola sentrumsplan	9 100	25 100	16 800	12 050
94	Sum Sola sentrumsplan	78 721	19 100	0	0
Sum alt		625 233	370 122	221 330	81 465

Finansiering					
Linje	Finansiering av investeringer	2019	2020	2021	2022
95	Husbanken boligtilskudd	0	0	0	0
96	Husbanken investeringstilskudd	0	-126 720	-8 914	0
97	Salg av eiendom	-39 000	-145 000	-50 000	0
98	Spillemidler	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
99	Intern prosjektledelse	-6 268	-6 268	-5 100	-5 100
100	Overføringer fra drift	-67 400	-67 600	-68 200	-68 900
101	Avdrag fra Lyse	-8 741	-8 741	-8 741	-8 741
102	Momskompensasjon i investering	-84 783	-56 417	-36 915	-11 154
103	Sola menighet andel i ny kirke	-2 000	-2 000	0	0
104	Tilbakebetaling Sola pistolklubb	-59	-59	-59	-59
105	Tilbakebetaling for gjennomførte prosjekter i Bymiljøpakken	-4 753	-2 500	-500	0
106	Låneopptak ordinære og VAR prosjekter	-315 258	0	-40 201	0
107	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet ordinære og VAR prosjekter	0	66 983	0	15 189
	Bruk av næringsfond	-15 550	0	0	0
Sum finansiering ordinære investeringsprosjekter og VAR, eksklusive Sola sentrumsplan		-546 512	-351 022	-221 330	-81 465
108	Anleggsbidrag	-1 898	0	0	0
109	Frikjøpsmidler	-2 925	0	0	0
110	Refusjon VA Sola sentrumsplan	-1 754	0	0	0
111	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden	-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
112	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan	-8 482	0	0	0
113	Bruk av fond Sola sentrumsplan	-16 319	0	0	0
114	Låneopptak Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune	-43 413	-15 374	0	0
115	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet, Sola sentrumsplan	0	0	3 678	3 292
Sum finansiering Sola sentrumsplan		-78 721	-19 100	0	0
Sum finansiering totalt		-625 233	-370 122	-221 330	-81 465

Startlån					
Linje	Startlån	2019	2020	2021	2022
116	Innlån fra Husbanken	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
117	Utlån til innbyggere	50 000	50 000	50 000	50 000
118	Innbetaling avdrag fra innbyggere	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
119	Avdrag betalt til Husbanken	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum startlån		0	0	0	0

Sola tomteselskap KF					
Linje	Sola tomteselskap KF	2019	2020	2021	2022
120	Bruk av lånemidler	-79 481	-24 585	-18 542	-10 955
121	Utlån til Sola Tomteselskap KF	79 481	24 585	18 542	10 955
122	Innbetaling fra Sola Tomteselskap KF	-35 627	-21 913	-52 965	-16 349
123	Nedbetaling lån	35 627	21 913	52 965	16 349
Sum		0	0	0	0

Sola Parkeringsselskap KF					
Linje	Sola Parkeringsselskap KF	2019	2020	2021	2022
124	Bruk av lånemidler	-1 000	0	0	0
125	Utlån til Sola Parkeringsselskap KF	1 000	0	0	0
Sum		0	0	0	0

Verbalpunkt

- Det er et mål å øke antall lærlinger i kommunen. Rådmannen bes undersøke med nabokommuner som har betydelig høyere andel enn Sola, og foreslå endringer i Sola kommunes ordninger slik at vi kan ta inn flere lærlinger.
- Kommunestyrets vedtak om 1 time gratis parkering i sentrum opprettholdes. Kommunalt lån til parkeringsselskapet knyttet til parkeringsanlegget, gjøres rentefritt i denne økonomiplanperioden.
- Rådmannen bes fremme en sak om fremtidige lokaler for kultur i Tananger. Blant alternativene som utredes skal være fortsatt bruk av gamle Haga skole, nytt bygg i Tananger sentrum, samt sambruk med ny skole på Jåsund.
- Det vises til tidligere vedtak om matproduksjon til institusjoner og hjemmeboende. Det settes av midler til å gradvis gå i gang med ny ordning i løpet av andre halvår 2019.
- 2,75 millioner kroner av næringsfondet settes av til videre sentrumsutvikling i Sola og Tananger. Dette skal dekke tilskudd til Flyt, Sola Smaksfest og arkitektkonkurranse i Tananger (2019). Resterende beløp brukes til å styrke egenfinansieringen av investeringer.

- I 2020 økes midler til samlebevilgning formål uteareal og disse ekstra midlene skal brukes til oppgradering utstyr lekeplasser der apparater er fjernet.
- Fornying av kjøretøy, maskiner, utstyr og liknende innenfor teknisk drift skal der det er formålstjenlig være nullutslipps utstyr/kjøretøy.
- Sola kommune søker om støtte til utstyr fra Den teknologiske skolesekken for å realisere Makerspace/teknologisk verksted ved alle skolene i kommunen.
- *Sola kommune vil utvide mulighetene for å velge et praktisk arbeidslivsvalg som valgfag på ungdomsskolen. Det søkes om statlig tilskudd under ordningen «Et praktisk arbeidsrettet håndverksvalg som valgfag i ungdomsskolen».*
- Det fremmes en sak våren 2019 som utreder mulighetene for at ordningen med støtte til bygg/anlegg innen idrett, utvides til å omfatte bygg/anlegg som eies og brukes av andre typer frivillige lag og foreninger. I de tilfeller det ikke er aktuelt med tippemidler dekker laget 2/3 selv mens kommunen bidrar med 1/3.
- Prøveordningen med fritt brukervalg i avlastning avsluttes grunnet stor utgiftsøkning. Rådmannen bes undersøke muligheten for at de som allerede har valgt annen leverandør enn kommunen kan beholde denne, forutsatt at leverandør er villig til å redusere timepris til lik kommunens timepris.
- Ingen gebyrer innen byggesak skal økes med mer enn maks 5 %.
- Det samlede tilskuddet til lag og foreninger skal ikke reduseres.

Felles punkt (stemmes av for seg selv):

- Sola kommune støtter kirkevergens vurdering om at Tananger kapell er i dårlig stand og har store vedlikeholdsbehov, samtidig som det er lite behov for videre bruk av bygget. Rådmannen bes fremme sak der følgende er besvart:
 1. *Er det lag/organisasjoner/interessegruppe som er interessert å overta bygget?*
 2. *Avklare med vernemyndighetene om bygget kan saneres.*

Fellesforslag fra Ap, Sp, MDG og TI fremmet av Siv-Len Strandskog

Driftsrammetabell, tall i hele tusen:

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett
			2018	2019	2020	2021	2022
1	Innbyggertilskudd inkl. utgiftsutjevning		590 200	620 700	642 800	657 200	670 700
2	Inntektsutjevning		-121 800	-131 700	-133 100	-134 800	-136 500
3	Formue- og inntektsskatt		968 500	1 014 400	1 025 700	1 038 300	1 051 000
	Sum frie inntekter		1 436 900	1 503 400	1 535 400	1 560 700	1 585 200
4	Integreringstilskudd flyktninger		33 794	21 216	16 466	13 250	10 888
5	Andre renteinntekter		5 200	6 800	8 700	10 500	11 400
6	Kompensasjonstilskudd fra Husbanken		3 100	3 008	3 095	3 154	3 186
7	Kapitalinntekter fra selvkostområdene		18 213	17 903	17 903	17 903	17 903
8	Renteinntekter - ansvarlig lån i Lyse		5 200	6 000	6 600	6 700	6 700
9	Utbytte Sola bredbånd AS		9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
10	Utbytte fra Lyse		43 700	48 100	52 400	54 600	56 800
	Sum sentrale inntekter		118 207	112 027	114 164	115 107	115 877
11	Minimumsavdrag		45 400	46 000	51 500	50 000	51 800
12	Avdrag utover minimum etter kommuneloven		49 020	9 259	38 153	34 162	62 464
13	Renteutgifter innlån		31 300	36 671	44 873	47 193	50 489
14	Lønnsreserve		25 034	50 000	50 000	50 000	50 000
15	Seniorordning		1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
16	Sola kirkelige fellesråd		13 877	14 516	14 516	14 516	14 516
17	Tilskudd tros- og livssynssamfunn		3 000	3 352	3 352	3 352	3 352
18	Revisjon og kontrollutvalg		1 463	1 575	1 575	1 575	1 575
19	DigiRogaland		0	290	290	290	290
20	Fordelte utgifter		19 757	19 757	19 757	19 757	19 757
21	Diverse felles inntekter og utgifter		11 470	11 438	8 908	7 588	7 591
22	Egenkapital investeringer		65 600	66 100	67 100	67 700	68 400
	Sum sentrale utgifter		267 021	260 058	301 124	297 233	331 334
Tilskudd regionale prosjekter:							
23	Tilskudd Rogaland brann og redning IKS		22 573	23 734	23 734	23 734	23 734
24	Tilskudd Greater Stavanger		911	0	0	0	0
25	Tilskudd Sørmarka Flerbruks-hall IKS inkl. Sola Arena		2 171	2 471	3 284	3 157	3 024
26	Tilskudd Multihallen og Storhallen IKS		1 507	1 493	1 471	1 427	1 427
27	Tilskudd Nordjærenpakken		700	0	0	0	0
	Sum tilskudd regionale prosjekt		27 862	27 698	28 489	28 318	28 185
	Beregnet netto drifts-ramme til avdelingene		1 260 224	1 327 671	1 319 951	1 350 256	1 341 558
	Disponibelt utover 2018- nivå			67 447	59 727	90 032	81 334

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
RÅDMANN MED SENTRALE STABER:							
28	Omstilling Rådmann med sentrale staber			-1 917	-3 834	-3 834	-3 834
	Politisk nivå med sekretariat		16 311				
29	Valg			1 400	0	1 600	0
30	Reduserte pensjonsutgifter folkevalgte			-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
	Rådmannsgruppen		9 750				
	Organisasjon		28 611				
31	Økte lisenser IKT			200	200	200	200
	Økonomi		11 920				
	Sum Rådmann med sentrale staber	0,00	66 592	-1 917	-5 234	-3 634	-5 234
TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST OG KULTUR:							
32	Omstilling Oppvekst og kultur			0	0	0	0
	Fagstab Oppvekst		20 433				
	Grunnskole og SFO		293 075				
33	Demografikostnader skole			1 124	2 795	2 895	3 332
34	Inndekning demografi-kostnader skole			-1 124	-2 795	-2 895	-3 332
35	Styrking av særskilt norsk første klassetrinn, helårseffekt			840	840	840	840
36	Tidlig innsats i skolen, lærernorm			900	900	900	900
37	Styrking av særskilt norsk tilsvarende tospråklig fagopplæring			0	1 072	2 572	2 572
38	SFO - økning av sentral pott styrkingstiltak			1 000	1 000	1 000	1 000
39	Oppstart/drift av Makerspace			0	450	450	450
40	Tilskudd fra staten til IT-satsing Makerspace			0	-450	-450	-450
41	Oppstartskostnader Kjerrberget ungdomsskole			0	0	1 300	0
42	Drift Kjerrberget ungdomsskole			0	0	2 470	5 926
43	SFO - økning foreldrebetaling			0	0	0	0
	Sola voksenopplæring		11 416				
	Sola PPT		8 638				
44	Demografi- og aktivitetsøkning			0	0	0	0
	Barnehage		255 829				
45	Kompetanseheving mot 2020			0	330	1 600	1 600
46	Tilskudd til private barne-hager pga ny pedagognorm			0	-1 790	-1 790	-1 790
47	Økt voksentetthet barnehager			500	500	500	500
48	Redusert aktivitet kommunale barnehager			-3 592	-3 592	-3 592	-3 592
49	Ubunden tid til pedagoger kommunale barnehager			375	752	752	752
50	Redusert sykefravær kommunale barnehager			-375	-752	-752	-752
51	Tilskudd private barnehager, effektivisering kommunal drift			26 000	10 000	20 000	0
52	Økt aktivitet spesial-pedagogisk hjelp barnehager			3 874	3 874	1 874	1 874
	Barnevern		31 873				
53	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			178	178	178	178
54	Utgifter samarbeid Bufetat			4 200	0	0	0

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Barn, ungdom og familietjenesten		23 769				
55	Styrking helsestasjons- og skolehelsetjenesten	1,00		700	700	700	700
	Fagstab Kultur		9 388				
56	Justering driftstilskudd til museer			20	40	60	60
57	Stilling som tekniker ved kulturhuset	1,00		700	700	700	700
58	Økte inntekter stilling som tekniker			-350	-350	-350	-350
59	Redusert utgiftsbudsjett til kjøp av teknikertjenester			-350	-350	-350	-350
60	Frivilligsentralen			22	22	22	22
	Fritid		12 862				
61	Aktivitetsmidler m.m.			250	250	250	250
62	Tilrettelagt fritid			1 000	1 100	1 100	1 100
63	Kjøregodtgjørelse, passasjertillegg			100	100	100	100
64	Økt utgiftsgodtgjørelse			180	180	180	180
	Sola bibliotek		6 439				
65	Utvidet åpningstid, reversering av budsjettramme			-100	-100	-100	-100
	Sola kulturskole		9 480				
66	50 % administrativ konsulentstilling	0,50		350	350	350	350
67	Inndekning av 50 % stilling			-350	-350	-350	-350
68	Økning foreldrebetaling			0	0	0	0
	Sum Tjenesteområdet Oppvekst og kultur	2,50	683 202	36 072	15 604	30 164	12 320
	TJENESTEOMRÅDE LEVEKÅR:						
69	Omstilling Levekår			0	0	0	0
	Fagstab Levekår		-8 945				
70	Økt vederlagsbetaling, institusjoner			-625	-174	-1 996	-3 870
71	Utskifting av leasing biler			-180	390	-210	-180
72	Nytt sykehjem i Sola			0	1 191	10 721	20 251
73	Fastlegetilskudd			1 050	1 350	1 650	1 950
74	ØHD seng			1 050	2 100	2 100	2 100
75	Institusjonsmat			200	3 200	3 200	3 200
76	Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, reduert refusjon			4 000	4 000	4 000	4 000
77	Økte bidrag K46, Krisesenter, Funkishuset, og pasientskade- erstatning			0	60	120	180
78	Økte bidrag legevakt			266	491	716	966
	Tjeneste og koordineringskontoret		19 800				
79	Kjøp av miljøtjenester og avlastning fra private leverandører			10 770	10 770	10 770	10 770
80	BPA private leverandører			2 900	2 900	2 900	2 900
81	TPO - kjøp av tjenester der helsetjenester inngår			438	438	0	0
82	Utgifter samarbeid Bufetat			0	4 200	4 200	4 200
83	Utskrivningsklare pasienter rus og psykiatri			867	867	867	867

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Sola sjukeheim		60 919				
	Sola bo- og hjemmetjenester		68 691				
84	Økt bistandsbehov hjemmetjenesten			3 500	3 500	3 500	3 500
	Tananger bo- og hjemmetjenester		54 849				
85	Økt bistandsbehov TABO			3 200	3 200	3 200	3 200
	Miljøtjenesten		84 703				
86	Nytt tiltak i en bolig			940	940	940	940
87	Reduksjon av driftskostnader Åsenhagen barnebolig			-223	-223	-223	-223
88	Tilsyn etter skoletid			677	677	677	677
	Psykisk helsearbeid og rus		41 239				
89	Redusert tilskudd til prosjektstillinger			844	1 174	1 174	1 374
90	Pilotprosjekt Rask psykisk helsehjelp, redusert tilskudd			621	1 621	1 621	1 621
91	1 årsverk + driftsmidler Lag A til Arbeidstreningsseksjonen (Eiendom)			-1 033	-1 033	-1 033	-1 033
92	Frisklivssentralen, overført fra Fysio- og ergoterapitjenesten			1 400	1 400	1 400	1 400
	NAV Sosiale tjenester		55 106				
93	Introduksjonsstønad			3 350	-670	-670	-670
94	0,8 årsverk til Arbeidstrenings-seksjonen, avdeling Eiendom			-500	-500	-500	-500
95	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			-178	-178	-178	-178
96	Redusert inntekt enslige mindreårige flyktninger			370	370	370	370
	Fysio- og ergoterapi-tjenesten		17 025				
97	Indeksregulering, drifts-tilskudd fysioterapeuter			100	200	200	200
98	Økning i fastlønnstilskudd			-50	-100	-100	-100
99	Hjelpemiddeltekniker			50	50	50	50
100	Frisklivssentralen til Psykisk helsearbeid og rus			-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
101	Redusert inntekt egenandeler			300	300	300	300
	Sum Tjenesteområdet Levekår	0,00	393 387	32 704	41 111	48 366	56 862
	TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSUTVIKLING:						
102	Omstilling Samfunnsutvikling			-1 837	-3 674	-3 674	-3 674
	Fagstab Samfunnsutvikling		6 825				
103	Kommunedelplan Forus, IKDP			-110	-180	-180	-180
104	Samskaping, Smartby og medvirkning i kommuneplanen			0	0	-235	-235
	Eiendom		87 249				
105	Bygg og anlegg som tas i bruk, FDV-kostnader			1 355	8 555	15 955	18 305
106	Reversering redusert vedlikehold, Eiendom			0	2 528	2 528	2 528
107	Økte energikostnader			0	0	0	0
108	Kostnader knyttet til usolgte selvfinansierte boliger			500	275	0	0
109	0,8 årsverk fra NAV Sosiale tjenester til Arbeidstrenings-seksjonen			500	500	500	500

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
110	1 årsverk + driftsmidler Lag A fra Psykisk helsearbeid og rus til Arbeidstreningssesksjonen Kommunalteknikk		11 707	1 033	1 033	1 033	1 033
111	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. fast			763	1 592	1 592	1 592
112	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. variabel			2 065	4 380	4 380	4 380
113	Kjøp av spillvannskapasitet mot "avløp vest", Sandnes			0	2 500	0	0
114	Opptopping diverse driftskostnader, 100 % gebyrfinansiert			-2 828	-8 472	-5 972	-5 972
115	Reversering redusert asfaltering Areal		11 262	0	200	200	200
116	Kommunekart Proff			547	409	409	409
117	Forurensningsforskriften kapittel 12, 13 og 15, kommunalt samarbeid om arbeidsoppgaver			100	100	100	0
	Sum Tjenesteområdet Samfunnsutvikling	0,00	117 043	2 088	9 746	16 636	18 886
	Budsjettbalanse 2018		0				
	Sum endringer på sektorene	2,50		68 947	61 227	91 532	82 834
	Nye tiltak i forbindelse med politisk behandling:						
118	Redusere konsulentttjenester drift			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
119	Kommunal drift renhold sykehjem			500	500	500	500
	Sum nye tiltak fra folkevalgte i forbindelse med politisk behandling	0,00		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
	Budsjettbalanse i planperioden	2,50		0	0	0	0

Investeringsstabell, tall i hele tusen:

Felles (inkl. adm.bygg)								
Linje	Felles (inkl. adm.bygg)	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
1	Samlebevilgning formål felles (inkl. adm.bygg)				1 640	750	750	750
2	Nytt rådhus	19016	305 456	191 307	114 149	0	0	0
3	Forplass, Sola sentrum	19666	4 521	0	4 521	0	0	0
4	IKT-investering strategisk (årsbev.)	19601			1 500	1 500	1 500	1 500
5	Egenkapitalinnskudd KLP (årsbev.)	19606			4 330	4 724	5 155	5 628
6	Inventar nytt rådhus	19662	19 773	0	19 773	0	0	0
	Sum felles (inkl. adm.bygg)				145 913	6 974	7 405	7 878

Samfunnsutvikling								
Linje	Turveg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
7	Turveg Hellestø - Sele	59621	4 600	3 600	1 000	0	0	0
8	Turveg Hafrsfjord - Grannes	59672	0	1 624	0	0	0	0
9	Turveg Hafrsfjord - Jåsund	59674	0	4 156	0	0	0	0
	Turveger linje 8 og 9	0	30 000	0	1 000	1 000	1 000	1 000
	Sum turveg				2 000	1 000	1 000	1 000
Linje	Kirke	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
10	Samlebevilgning formål kirke				1 200	500	1 000	2 500
11	Ny kirke Sola sentrum	49041	87 250	8 000	0	0	0	0
	Sum kirke				1 200	500	1 000	2 500
Linje	Div. samfunns-utvikling	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
12	Samlebevilgning formål energi				2 800	2 500	6 300	4 200
13	Samlebevilgning formål uteareal				5 400	5 000	5 400	5 000
14	Tilrettel. universell utforming (årsbev.)	19017			0	0	0	0
15	Tiltak radonoppfølging kommunale bygg (årsbev.)	19022			200	200	200	200
16	Intern prosjektledelse eiendomsutvikling (årsbev.)	19600			6 268	6 268	5 100	5 100
17	Erverv av areal (årsbev.)	19604			56 627	0	0	0
18	Superlekeplass i Sola sentrum	49645	500	500	0	0	0	0
19	Klimaavbøtende tiltak og drenering kommunale eiendommer (årsbev.)	19667			750	750	750	750
20	Bysykler og ladestasjoner	59687	500	0	500	0	0	0
	Redusert bruk av konsulenttenester	0	0	0	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Sum div. samfunnsutvikling				70 545	12 718	15 750	13 250
Linje	Idrett	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
21	Samlebevilgning formål idrett				7 150	1 650	1 650	1 650
22	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	59364	23 152	14 385	8 767	0	0	0
23	Uteanlegg regionalt sykkelanlegg	59685	13 848	6 924	6 924	0	0	0
	Sum idrett				22 841	1 650	1 650	1 650
Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
24	Vann Vigdelsvegen/Ølberg Havneveg/Ølbergvegen	59037	9 500	0	0	9 500	0	0
25	Kostnader ifbm. IVARs nye hovedledning	59038	2 500	0	0	0	0	2 500
26	A97 Rehab. pumpest. avløp (årsbev.)	59101			2 000	2 000	1 000	1 000
27	Overløpsmåling av avløpsledninger	59113	2 000	0	0	2 000	0	0
28	R116 Renovasjon (årsbev.)	59206			250	250	250	250
29	VA111 Uforutsette tiltak (årsbev.)	59335			1 000	1 000	1 000	1 000
30	VAR105 Div. mask./utrustning/utstyr (årsbev.)	59337			150	150	150	150
31	VA undergang Rægekrossen	59343	1 000	500	500	0	0	0

Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
32	Tiltak ved priv. utbyggingspr. (årsbev.)	59356			500	500	500	500
33	VA40 Grotnes nord	59359	18 400	0	0	0	0	1 200
34	VA42 Grotnes sør	59360	13 900	0	0	0	0	450
35	VA15 Moringvegen	59367	6 400	400	0	6 000	0	0
36	VA178 Ljosheimkroken	59368	5 100	200	0	2 450	2 450	0
37	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	250	2 250	0
38	VA Sanering Myrvegen - Skoletunet, langs Tananger ring	59370	7 000	0	0	0	3 500	3 500
39	VA Tanangervegen	59371	7 000	0	0	0	3 500	0
40	VA Tornefjellvegen/Snøde (nedre del)	59372	10 000	0	0	0	500	500
41	Mostunvegen/Fredtunvegen	59373	6 000	3 000	3 000	0	0	0
42	P107 Biler/større maskiner (årsbev.)	59901			1 700	1 000	1 700	1 000
	Sum vann, avløp og renovasjon				9 100	25 100	16 800	12 050
Linje	Kommunale veger	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
43	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	0	250	1 250
44	Utskiftning gatelys, standardheving (årsbev.)	59406			1 500	1 500	1 500	1 500
45	Trafikksikkerhetsplan, standardheving veger (årsbev.)	59419			500	500	500	500
46	Trafikksikkerhetsplan, ikke spesifikke tiltak (årsbev.)	59425			1 100	1 100	1 100	1 100
47	Småanlegg veger (busskur mv.) (årsbev.)	59437			400	400	400	400
48	Ljosheimkroken	59457	2 000	0	1 000	1 000	0	0
49	Forskutteringer av Bymiljøpakken, trafikkisikringsmidler	59462	7 753	0	4 753	2 500	500	0
	Sum kommunale veger				9 253	7 000	4 250	4 750
	Sum samfunnsutvikling				114 939	47 968	40 450	35 200
Kultur								
Linje	Kultur	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
50	Samlebevilgning formål kultur				2 000	160	350	200
51	Rehab. Tananger kapell	49046	0	0	0	0	0	0
52	Rehab. Sola ruinkirke omkringliggende mur	49653	0	0	0	0	0	0
	Aktivitetshus Tananger	0	50 000	0	0	20 000	30 000	0
	Sum kultur				2 000	20 160	30 350	200
Levekår								
Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
53	Samlebevilgning formål levekår				2 400	1 100	1 100	1 100
54	Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	283 000	102 516	154 984	25 500	0	0
55	Småhus, midlertidige/permanente	39087	16 750	15 850	900	0	0	0
56	4 boliger m/base, Kjelsberg ring (rus/psyk.)	39093	39 601	2 786	18 815	18 000	0	0
57	Velferdsteknologi Levekår (årsbev.)	39094			1 000	1 000	1 000	1 000

Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
58	6 boliger med base, pilotprosjekt	39098	27 074	0	500	0	0	13 287
59	Inventar levekår (årsbev.)	39609			600	600	600	600
60	Nytt sykesignalanlegg eksisterende Sola sjukeheim	39624	3 000	0	0	3 000	0	0
	Rehabiliterer kjøkken Sola sjukeheim	0	10 000	0	10 000	0	0	0
	Sum levekår				189 199	49 200	2 700	15 987

Oppvekst								
Linje	Skole og SFO	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
61	Samlebevilgning formål skole og SFO				4 500	4 500	4 500	4 500
62	Skolebruksplan, ny skole Jåsund (trinn 1)	29001	314 975	0	0	0	0	2 000
63	Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring av klasserom og utearealer	29076	10 711	2 500	0	0	0	8 211
64	Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	346 000	3 000	12 503	180 174	150 323	0
65	Skolebruksplan, Kornbergvegen 23	29081	7 500	500	7 000	0	0	0
66	Skolebruksplan, Storevarden skole, to klasserom, storstue og uteareal	29083	16 700	400	12 300	4 000	0	0
67	Datamaskiner/fornyng skoler (årsbev.)	29602			2 402	3 902	2 402	3 950
68	Inventar skole (planlagt utskiftning) (årsbev.)	29620			0	0	250	250
69	Interaktive flatskjermer, skole	29624	9 360	4 680	4 680	0	0	0
70	Makerspace	29626	500	0	250	250	0	0
	Sum skole og SFO				43 635	192 826	157 475	18 911
Linje	Barnehage	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
71	Samlebevilgning formål barnehage				2 375	4 875	2 500	3 000
72	Rehab. Havnealleen barnehage	29082	5 965	0	5 965	0	0	0
	Ny barnehage Røyneberg opp til 10 avd.	0	80 000	0	10 000	70 000	0	0
	Sum barnehage				18 340	74 875	2 500	3 000
	Sum oppvekst				61 975	267 701	159 975	21 911

Sola sentrumsplan - rekkefølgekrav								
Linje		Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
73	Festplass Sola sentrum, del 1	49648	6 151	500	5 651	0	0	0
74	Festplass Sola sentrum, del 2	49654	5 000	0	5 000	0	0	0
75	Byparken, del 1	49655	2 584	0	2 584	0	0	0
76	Rådhusveien, del 1	59463	1 453	0	1 453	0	0	0
77	Vestre ringvei Sola sentrum	59455	11 319	3 600	7 719	0	0	0

Linje		Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
78	Kongshaugveien Sola sentrum	59456	8 232	0	8 232	0	0	0
	Sum kostnader rekkefølgekrav Sola sentrumsplan		34 739	4 100	30 639	0	0	0
79	Anleggsbidrag Sola sentrum i planperioden				-1 898	0	0	0
80	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden				-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
81	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan				-5 822	0	0	0
82	Bruk av fond/avsetning på fond Rekkefølgekrav Sola sentrumsplan				-16 319	0	0	0
83	Låneopptak rekkefølgekrav Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-2 670	0	0	0
84	Ekstraordinært avdrag på lån investering, rekkefølgekrav Sola sentrumsplan				0	3 726	3 678	3 292
	Sum finansiering rekkefølgekrav Sola sentrumsplan i planperioden				-30 639	0	0	0
Sola sentrumsplan - Parkeringsanlegg								
Linje	Parkeringsanlegg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
85	Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	61 933	31 776	30 157	0	0	0
	Parkeringsanlegg Sola sentrum øst, verbalpunkt	19025	0	0	0	0	0	0
	Sum kostnader parkeringsanlegg Sola sentrumsplan		61 933	31 776	30 157	0	0	0
86	Frikjøpsmidler Sola sentrum i planperioden				-2 925	0	0	0
87	Låneopptak parkeringsanlegg Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-27 232	0	0	0
	Sum finansiering parkeringsanlegg Sola sentrumsplan i planperioden				-30 157	0	0	0
Sola sentrumsplan - Vann og avløpsanlegg								
Linje	Vann- og avløpsanlegg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
88	VA Vestre ringvei	59365	6 575	3 150	3 425	0	0	0
89	VA Etappe 3	59374	19 600	0	500	19 100	0	0
	Sum kostnader VA Sola sentrum		26 175	3 150	3 925	19 100	0	0
90	Refusjon VA Sola sentrum i planperioden				-1 754	0	0	0
91	Låneopptak VA Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-2 171	-19 100	0	0
	Sum finansiering VA Sola sentrum i planperioden				-3 925	-19 100	0	0

Sum investeringer/finansieringsbehov								
Linje					2019	2020	2021	2022
92	Sum ordinære investeringsprosjekter eksklusive Sola sentrumsplan				504 926	366 903	224 080	69 126
93	Sum VAR eksklusive Sola sentrumsplan				9 100	25 100	16 800	12 050
94	Sum Sola sentrumsplan				64 721	19 100	0	0
	Sum alt				578 747	411 103	240 880	81 176
Finansiering								
Linje	Finansiering av investeringer				2019	2020	2021	2022
95	Husbanken boligtilskudd				0	-607	0	0
96	Husbanken investeringstilskudd				0	-126 720	-8 914	0
97	Salg av eiendom				-79 000	-145 000	-50 000	0
98	Spillemidler				-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
99	Intern prosjektledelse				-6 268	-6 268	-5 100	-5 100
100	Overføringer fra drift				-66 100	-67 100	-67 700	-68 400
101	Avdrag fra Lyse				-8 741	-8 741	-8 741	-8 741
102	Momskompensasjon i investering				-78 440	-64 204	-40 629	-11 099
103	Sola menighet andel i ny kirke				0	0	0	0
104	Tilbakebetaling Sola pistolklubb				-59	-59	-59	-59
105	Tilbakebetaling for gjennomførte prosjekter i Bymiljøpakken				-4 753	-2 500	-500	0
106	Låneopptak ordinære og VAR prosjekter				-267 965	0	-56 537	0
107	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet ordinære og VAR prosjekter				0	50 196	0	14 923
	Bruk av næringsfond til aktivitetshus Tananger				0	-18 300	0	0
	Sum finansiering ordinære investeringsprosjekter og VAR, eksklusive Sola sentrumsplan				-514 026	-392 003	-240 880	-81 176
108	Anleggsbidrag				-1 898	0	0	0
109	Frikjøpsmidler				-2 925	0	0	0
110	Refusjon VA Sola sentrumsplan				-1 754	0	0	0
111	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden				-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
112	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan				-5 822	0	0	0
113	Bruk av fond Sola sentrumsplan				-16 319	0	0	0
114	Låneopptak Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-32 073	-19 100	0	0
115	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet, Sola sentrumsplan				0	3 726	3 678	3 292
	Sum finansiering Sola sentrumsplan				-64 721	-19 100	0	0
	Sum finansiering totalt				-578 747	-411 103	-240 880	-81 176

Startlån								
Linje	Startlån				2019	2020	2021	2022
116	Innlån fra Husbanken				-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
117	Utlån til innbyggere				50 000	50 000	50 000	50 000
118	Innbetaling avdrag fra innbyggere				-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
119	Avdrag betalt til Husbanken				15 000	15 000	15 000	15 000
	Sum startlån				0	0	0	0
Sola tomteselskap KF								
Linje	Sola tomteselskap KF				2019	2020	2021	2022
120	Bruk av lånemidler				-79 481	-24 585	-18 542	-10 955
121	Utlån til Sola Tomteselskap KF				79 481	24 585	18 542	10 955
122	Innbetaling fra Sola Tomteselskap KF				-35 627	-21 913	-52 965	-16 349
123	Nedbetaling lån				35 627	21 913	52 965	16 349
	Sum				0	0	0	0
Sola Parkeringsselskap KF								
Linje	Sola Parkeringsselskap KF				2019	2020	2021	2022
124	Bruk av lånemidler				-1 000	0	0	0
125	Utlån til Sola Parkeringsselskap KF				1 000	0	0	0
	Sum				0	0	0	0

Verbalpunkter:

- **PROFILERING PÅ KOMMUNENS BILER**
Kommunens biler, også de som leases skal vurderes profileres med kommunens logo.
- **PROSJEKTLEDERKOMPETANSE**
Rådmannen bes komme med en plan for å øke prosjektlederkompetansen i Sola, høsten 2018.
- **VEDTATTE INVESTERINGER SOM IKKE ER IGANGSATT**
Rådmannen bes fremme en sak der det kommer frem hvilke vedtatte investeringer som ikke igangsatt, for en nøye gjennomgang om noen av disse kan endres/revideres
- **INVESTERINGSKONTROLL**
Rådmannen bes innarbeide alle direkte og indirekte kostnader relatert til kommende investeringer i forhold til rekkefølgetiltak, parkering, inventar, m.m. Dette for å få en samlet økonomisk oversikt før en fatter investeringsbeslutning.
- **PARKERING SOLA ØST**
Rådmannen bes gå i forhandlinger med leverandør med mål om å ta ut parkeringsanlegg Sola sentrum øst (nytt sykehjem)
- **STØY FJELLHALL I TANANGER**
Rådmannen bes fremme en sak for hvilke støyreduserende tiltak som kan gjøres i fjellhallen i Tananger.
- **MILJØRÅDGIVER**
Innenfor vedatte rammer bes rådmannen å gjøre nødvendige omorganisere for å ha en dedikert miljørådgiver i Sola kommune
- **VARMTVANNSBASSENG I SOLA**
Rådmannen bes fremme en sak om fremtidig plassering av varmtvannsbasseng i Sola, våren 2019

- **MER TRENINGSLATER I TANANGER**

Rådmannen bes fremme en sak der en vurderer ulike tiltak for å øke treningsflatene i Tananger

- **ØKE GRUNNBEMANNINGEN OG REDUSERE UØNSKET DELTID**

Vikarmidler brukes til å øke grunnbemanningen ved å tilby hele stillinger på levekår og oppvekst.

- tekstforslag
- **LIKEBEHANDLING PRIVATE OG KOMMUNALE BARNEHAGER**

Ved ledig areal i kommunale barnehager skal plassene kunne tilbys barn uten barnehagerett, på lik linje som i private barnehager.

- **RØYNEBERG BARNEHAGE**

Det bygges ny barnehage på opptil 10 avdelinger som skal drives kommunalt.

- **NYE LÆREPLANER 2020**

Rådmannen bes fremme en sak der det vurderes økonomiske konsekvenser for skolene ved implementering av nye læreplaner i 2020.

- **UNGDOMSDREVNE FRITIDSTILBUD**

Rådmannen bes fremme en sak på hvordan man kan videreutvikle fritidstilbudene til ungdom slik at de har mer eierskap til tilbudet.

- **SOMMERJOBBSENTRAL FOR UNGDOM**

Rådmannen bes innen utgangen av mars 2019 fremme en sak for å få vurdert muligheten for en sommerjobbsentral for ungdom mellom 15 og 18 år.

- **UTJEVNE SOSIALE FORSKJELLER**

- **BARNETRYGD SKAL IKKE REGNES SOM INNTEKT FOR MOTTAKERE AV SOSIALHJELP.**
- Barnetrygd er ikke beregnet som skattbar inntekt, men som en universell støtte som gis til alle familier uavhengig av inntekt. Dette må også gjelde sosialhjelpsmottakere. Dette ses på som et tiltak for å motvirke barnefattigdom. Merutgifter tas av alle vedtatt rammer.
- **INGEN ØKNING PÅ FORELDREBETALING SFO**
- **INGEN ØKNING AV FORELDREBETALING PÅ KULTURSKOLEN**
- **KJØP AV KOMMUNAL VTA PÅ RANSO OG ALLSERVICE**

Rådmannen bes ta kontakt med RANSO og ALLSERVICE for å inngå avtale om kjøp av kommunal VTA for ungdommer med psykisk utviklingshemming som er ferdig med videregående opplæring – og som ikke får innvilget VTA hos NAV.

- **FRITT BRUKERVALG**

Fritt brukervalg opphører og kommunen bes si opp sine avtaler med private leverandører. Det tas en individuell gjennomgang av behov for å vurdere om hvilke avlastningstiltak hver enkelt behøver og om dette må «kjøpes eksternt».

- **KJØKKEN OG RENHOLD PÅ SYKEHJEMMENE I KOMMUNAL REGI**

Sola kommune skal innen 2021 ha kjøkken i hvert sykehjem som tilbereder og lager maten som serveres. Renholdsavtaler med private leverandører sies opp umiddelbart og kommunen/sykehjemmene overtar ansvaret

- **FELLES FORSLAG ANGÅENDE GAMLE TANANGER KIRKE/KAPELL**

Sola kommune støtter kirkevergens vurdering om at Tananger kapell er i dårlig stand og har store vedlikeholdsbehov, samtidig som det er lite behov for videre bruk av bygget. Rådmannen bes fremme sak der følgende er besvart.

- Er det lag/organisasjoner/interessegrupper som er interessert i å overta bygget?
- Avklare med vernemyndighetene om bygget kan saneres.

Forslag fra Frp fremmet av Tom Henning Slethei og Margrete Dysjaland:

Driftsrammetabell, tall i hele tusen:

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett
			2018	2019	2020	2021	2022
	1 Innbyggertilskudd inkl. utgiftsutjevning		590 200	620 700	642 800	657 200	670 700
	2 Inntektsutjevning		-121 800	-131 700	-133 100	-134 800	-136 500
	3 Formue- og inntektsskatt		968 500	1 014 400	1 025 700	1 038 300	1 051 000
	Sum frie inntekter		1 436 900	1 503 400	1 535 400	1 560 700	1 585 200
	4 Integreringstilskudd flyktninger		33 794	21 216	16 466	13 250	10 888
	5 Andre renteinntekter		5 200	6 800	8 700	10 500	11 400
	6 Kompensasjonstilskudd fra Husbanken		3 100	3 008	3 095	3 154	3 186
	7 Kapitalinntekter fra selvkostområdene		18 213	17 903	17 903	17 903	17 903
	8 Renteinntekter - ansvarlig lån i Lyse		5 200	6 000	6 600	6 700	6 700
	9 Utbytte Sola bredbånd AS		9 000	10 000	10 000	10 000	10 000
	10 Utbytte fra Lyse		43 700	48 100	52 400	54 600	56 800
	Sum sentrale inntekter		118 207	113 027	115 164	116 107	116 877
	11 Minimumsavdrag		45 400	46 000	50 500	46 900	46 700
	12 Avdrag utover minimum etter kommuneloven		49 020	30 661	59 725	69 885	83 675
	13 Renteutgifter innlån		31 300	35 771	43 073	44 193	45 889
	14 Lønnsreserve		25 034	50 000	50 000	50 000	50 000
	15 Seniorordning		1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
	16 Sola kirkelige fellesråd		13 877	14 516	14 516	14 516	14 516
	17 Tilskudd tros- og livssynssamfunn		3 000	3 352	3 753	4 127	4 239
	18 Revisjon og kontrollutvalg		1 463	1 575	1 575	1 575	1 575
	19 DigiRogaland		0	290	290	290	290
	20 Fordelte utgifter		19 757	17 757	17 757	17 757	17 757
	21 Diverse felles inntekter og utgifter		11 470	10 918	8 388	7 068	7 071
	22 Egenkapital investeringer		65 600	66 100	67 100	67 700	68 400
	Sum sentrale utgifter		267 021	278 040	317 777	325 111	341 212
	Tilskudd regionale prosjekter:						
	23 Tilskudd Rogaland brann og redning IKS		22 573	23 734	23 734	23 734	23 734
	24 Tilskudd Greater Stavanger		911	0	0	0	0
	25 Tilskudd Sørmarka Flerbruks-hall IKS inkl. Sola Arena		2 171	2 471	3 284	3 157	3 024
	26 Tilskudd Multihallen og Storhallen IKS		1 507	1 493	1 471	1 427	1 427
	27 Tilskudd Nordjærenpakken		700	0	0	0	0
	Sum tilskudd regionale prosjekt		27 862	27 698	28 489	28 318	28 185
	Beregnet netto drifts-ramme til avdelingene		1 260 224	1 310 689	1 304 298	1 323 378	1 332 680
	Disponibelt utover 2018- nivå			50 465	44 074	63 154	72 456

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
RÅDMANN MED SENTRALE STABER:							
28	Omstilling Rådmann med sentrale staber			-1 417	-2 834	-2 834	-2 834
	Politisk nivå med sekretariat		16 311				
29	Valg			1 400	0	1 600	0
30	Reduserte pensjonsutgifter folkevalgte			-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
	Rådmannsgruppen		9 750				
	Organisasjon		28 611				
31	Økte lisenser IKT			200	200	200	200
	Økonomi		11 920				
	Sum Rådmann med sentrale staber	0,00	66 592	-1 417	-4 234	-2 634	-4 234
TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST OG KULTUR:							
32	Omstilling Oppvekst og kultur			-10 627	-21 254	-21 254	-21 254
	Fagstab Oppvekst		20 433				
	Grunnskole og SFO		293 075				
33	Demografikostnader skole			1 124	2 795	2 895	3 332
34	Inndekning demografi-kostnader skole			-1 124	-2 795	-2 895	-3 332
35	Styrking av særskilt norsk første klassetrinn, helårseffekt			840	840	840	840
36	Tidlig innsats i skolen, lærernorm			900	900	900	900
37	Styrking av særskilt norsk tilsvarende tospråklig fagopplæring			0	1 072	2 572	2 572
38	SFO - økning av sentral pott styrkingstiltak			1 000	1 000	1 000	1 000
39	Oppstart/drift av Makerspace			0	450	450	450
40	Tilskudd fra staten til IT-satsing Makerspace			0	-450	-450	-450
41	Oppstartskostnader Kjerrberget ungdomsskole			0	0	1 300	0
42	Drift Kjerrberget ungdomsskole			0	0	2 470	5 926
43	SFO - økning foreldrebetaling			-395	-395	-395	-395
	Sola voksenopplæring		11 416				
	Sola PPT		8 638				
44	Demografi- og aktivitetsøkning			383	383	383	383
	Barnehage		255 829				
45	Kompetanseheving mot 2020			0	330	1 600	1 600
46	Tilskudd til private barne-hager pga ny pedagognorm			0	-1 790	-1 790	-1 790
47	Økt voksentetthet barnehager			500	500	500	500
48	Redusert aktivitet kommunale barnehager			-3 592	-3 592	-3 592	-3 592
49	Ubunden tid til pedagoger kommunale barnehager			375	752	752	752
50	Redusert sykefravær kommunale barnehager			-375	-752	-752	-752
51	Tilskudd private barnehager			26 000	26 000	26 000	26 000
52	Økt aktivitet spesial-pedagogisk hjelp barnehager			3 874	3 874	1 874	1 874
	Barnevern		31 873				
53	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			178	178	178	178
54	Utgifter samarbeid Bufetat			4 200	0	0	0

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Barn, ungdom og familietjenesten		23 769				
55	Styrking helsestasjons- og skolehelsetjenesten	1,00		700	700	700	700
	Fagstab Kultur		9 388				
56	Justering driftstilskudd til museer			20	40	60	60
57	Stilling som tekniker ved kulturhuset	1,00		700	700	700	700
58	Økte inntekter stilling som tekniker			-350	-350	-350	-350
59	Redusert utgiftsbudsjett til kjøp av teknikertjenester			-350	-350	-350	-350
60	Frivilligsentralen			22	22	22	22
	Fritid		12 862				
61	Aktivitetsmidler m.m.			250	250	250	250
62	Tilrettelagt fritid			1 000	1 100	1 100	1 100
63	Kjøregodtgjørelse, passasjertillegg			100	100	100	100
64	Økt utgiftsgodtgjørelse			180	180	180	180
	Sola bibliotek		6 439				
65	Utvidet åpningstid, reversering av budsjettramme			-100	-100	-100	-100
	Sola kulturskole		9 480				
66	50 % administrativ konsulentstilling	0,50		350	350	350	350
67	Inndekning av 50 % stilling			-350	-350	-350	-350
68	Økning foreldrebetaling			-61	-61	-61	-61
	Sum Tjenesteområdet Oppvekst og kultur	2,50	683 202	25 372	10 277	14 837	16 993
	TJENESTEOMRÅDE LEVEKÅR:						
69	Omstilling Levekår			-6 119	-12 238	-12 238	-12 238
	Fagstab Levekår		-8 945				
70	Økt vederlagsbetaling, institusjoner			-625	-174	-1 996	-3 870
71	Utskifting av leasing biler			-180	390	-210	-180
72	Nytt sykehjem i Sola			0	1 191	10 721	20 251
73	Fastlegetilskudd			1 050	1 350	1 650	1 950
74	ØHD seng			1 050	2 100	2 100	2 100
75	Institusjonsmat			200	3 200	3 200	3 200
76	Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, redusert refusjon			4 000	4 000	4 000	4 000
77	Økte bidrag K46, Krisesenter, Funkishuset, og pasientskade- erstatning			0	60	120	180
78	Økte bidrag legevakt			266	491	716	966
	Tjeneste og koordineringskontoret		19 800				
79	Kjøp av miljøtjenester og avlastning fra private leverandører			6 085	6 085	6 085	6 085
80	BPA private leverandører			1 450	1 450	1 450	1 450
81	TPO - kjøp av tjenester der helsetjenester inngår			438	438	0	0
82	Utgifter samarbeid Bufetat			0	4 200	4 200	4 200
83	Utskrivningsklare pasienter rus og psykiatri			867	867	867	867

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Sola sjukeheim		60 919				
	Sola bo- og hjemmetjenester		68 691				
84	Økt bistandsbehov hjemmetjenesten			3 500	3 500	3 500	3 500
	Tananger bo- og hjemmetjenester		54 849				
85	Økt bistandsbehov TABO			3 200	3 200	3 200	3 200
	Miljøtjenesten		84 703				
86	Nytt tiltak i en bolig			940	940	940	940
87	Reduksjon av driftskostnader Åsenhagen barnebolig			-223	-223	-223	-223
88	Tilsyn etter skoletid			677	677	677	677
	Psykisk helsearbeid og rus		41 239				
89	Redusert tilskudd til prosjektstillinger			844	1 174	1 174	1 374
90	Pilotprosjekt Rask psykisk helsehjelp, redusert tilskudd			621	1 621	1 621	1 621
91	1 årsverk + driftsmidler Lag A til Arbeidstreningssesksjonen (Eiendom)			-1 033	-1 033	-1 033	-1 033
92	Frisklivssentralen, overført fra Fysio- og ergoterapitjenesten			1 400	1 400	1 400	1 400
	NAV Sosiale tjenester		55 106				
93	Introduksjonsstønad			3 350	-670	-670	-670
94	0,8 årsverk til Arbeidstreningssesksjonen, avdeling Eiendom			-500	-500	-500	-500
95	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			-178	-178	-178	-178
96	Redusert inntekt enslige mindreårige flyktninger			370	370	370	370
	Fysio- og ergoterapi-tjenesten		17 025				
97	Indeksregulering, drifts-tilskudd fysioterapeuter			100	200	200	200
98	Økning i fastlønnstilskudd			-50	-100	-100	-100
99	Hjelpemiddeltekniker			50	50	50	50
100	Frisklivssentralen til Psykisk helsearbeid og rus			-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
101	Redusert inntekt egenandeler			300	300	300	300
	Sum Tjenesteområdet Levekår	0,00	393 387	20 450	22 738	29 993	38 489
TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSUTVIKLING:							
102	Omstilling Samfunnsutvikling			-1 837	-3 674	-3 674	-3 674
	Fagstab Samfunnsutvikling		6 825				
103	Kommunedelplan Forus, IKDP			-110	-180	-180	-180
104	Samskaping, Smartby og medvirkning i kommune- planen			0	0	-235	-235
	Eiendom		87 249				
105	Bygg og anlegg som tas i bruk, FDV-kostnader			855	7 055	12 955	13 305
106	Reversering redusert vedlikehold, Eiendom			0	2 528	2 528	2 528
107	Økte energikostnader			2 622	2 622	2 622	2 622
108	Kostnader knyttet til usolgte selvfinansierte boliger			0	0	0	0
109	0,8 årsverk fra NAV Sosiale tjenester til Arbeidstreningssesksjonen			500	500	500	500

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
110	1 årsverk + driftsmidler Lag A fra Psykisk helsearbeid og rus til Arbeidstreningssesjonen			1 033	1 033	1 033	1 033
	Kommunalteknikk		11 707				
111	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. fast			763	1 592	1 592	1 592
112	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. variabel			2 065	4 380	4 380	4 380
113	Kjøp av spillvannskapasitet mot "avløp vest", Sandnes			0	2 500	0	0
114	Opptopping diverse driftskostnader, 100 % gebyrfinansiert			-2 828	-8 472	-5 972	-5 972
115	Reversering redusert asfaltering			0	200	200	200
	Areal		11 262				
116	Kommunekart Proff			547	409	409	409
117	Forurensningsforskriften kapittel 12, 13 og 15, kommunalt samarbeid om arbeidsoppgaver			100	100	100	0
	Sum Tjenesteområdet Samfunnsutvikling	0,00	117 043	3 710	10 593	16 258	16 508
	Budsjettbalanse 2018		0				
	Sum endringer på sektorene	2,50		48 115	39 374	58 454	67 756
	Nye tiltak i forbindelse med politisk behandling:						
118	Sykepleierstillinger til sykehjemmene	3,00		1 050	2 100	2 100	2 100
119	Spes ped ressurser til nærskolene	4,00		1 300	2 600	2 600	2 600
	Sum nye tiltak fra folkevalgte i forbindelse med politisk behandling	7,00		2 350	4 700	4 700	4 700
	Budsjettbalanse i planperioden	9,50		0	0	0	0

Investeringsstabell, tall i hele tusen:

Felles (inkl. adm.bygg)								
Linje	Felles (inkl. adm.bygg)	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett-t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
1	Samlebevilgning formål felles (inkl. adm.bygg)				1 640	750	750	750
2	Nytt rådhus	19016	305 456	191 307	114 149	0	0	0
3	Forplass, Sola sentrum	19666	4 521	0	4 521	0	0	0
4	IKT-investering strategisk (årsbev.)	19601			1 500	1 500	1 500	1 500
5	Egenkapitalinnskudd KLP (årsbev.)	19606			4 330	4 724	5 155	5 628
6	Inventar nytt rådhus	19662	15 323	0	15 323	0	0	0
	Sum felles (inkl. adm.bygg)				141 463	6 974	7 405	7 878

Samfunnsutvikling								
Linje	Turveg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
7	Turveg Hellestø - Sele	59621	4 600	3 600	1 000	0	0	0
8	Turveg Hafrsfjord - Grannes	59672	7 250	1 624	0	0	0	0
9	Turveg Hafrsfjord - Jåsund	59674	11 050	4 156	100	6 644	150	0
	Sum turveg				1 100	6 644	150	0
Linje	Kirke	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
10	Samlebevilgning formål kirke				1 200	500	1 000	2 500
11	Ny kirke Sola sentrum	49041	0	8 000	0	0	0	0
	Sum kirke				1 200	500	1 000	2 500
Linje	Div. samfunns-utvikling	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
12	Samlebevilgning formål energi				2 800	2 500	6 300	4 200
13	Samlebevilgning formål uteareal				5 400	5 000	5 400	5 000
14	Tilrettel. universell utforming (årsbev.)	19017			500	500	500	500
15	Tiltak radonoppfølging kommunale bygg (årsbev.)	19022			200	200	200	200
16	Intern prosjektledelse eiendomsutvikling (årsbev.)	19600			4 272	4 272	4 272	4 272
17	Erverv av areal (årsbev.)	19604			36 000	0	0	0
18	Superlekeplass i Sola sentrum	49645	0	500	0	0	0	0
19	Klimaavbøtende tiltak og drenering kommunale eiendommer (årsbev.)	19667			750	750	750	750
20	Bysykler og ladestasjoner	59687	500	0	500	0	0	0
	Redusert kostnad investeringsprosjekter som følge av lavere kostnad prosjektledelse	0	0	0	-1 996	-1 996	-828	-828
	Sum div. samfunnsutvikling				48 426	11 226	16 594	14 094
Linje	Idrett	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
21	Samlebevilgning formål idrett				7 150	1 650	1 650	1 650
22	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	59364	23 152	14 385	8 767	0	0	0
23	Uteanlegg regionalt sykkelanlegg	59685	13 848	6 924	6 924	0	0	0
	Sum idrett				22 841	1 650	1 650	1 650
Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
24	Vann Vigdelsvegen/Ølberg Havneveg/Ølbergvegen	59037	9 500	0	0	9 500	0	0
25	Kostnader ifbm. IVARs nye hovedledning	59038	2 500	0	0	0	0	2 500
26	A97 Rehab. pumpest. avløp (årsbev.)	59101			2 000	2 000	1 000	1 000
27	Overløpsmåling av avløpsledninger	59113	2 000	0	0	2 000	0	0
28	R116 Renovasjon (årsbev.)	59206			250	250	250	250
29	VA111 Uforutsette tiltak (årsbev.)	59335			1 000	1 000	1 000	1 000

Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
30	VAR105 Div. mask./utrustning/utstyr (årsbev.)	59337			150	150	150	150
31	VA undergang Rægekrossen	59343	1 000	500	500	0	0	0
32	Tiltak ved priv. utbyggingspr. (årsbev.)	59356			500	500	500	500
33	VA40 Grotnes nord	59359	18 400	0	0	0	0	1 200
34	VA42 Grotnes sør	59360	13 900	0	0	0	0	450
35	VA15 Moringvegen	59367	6 400	400	0	6 000	0	0
36	VA178 Ljosheimkroken	59368	5 100	200	0	2 450	2 450	0
37	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	250	2 250	0
38	VA Sanering Myrvegen - Skoletunet, langs Tananger ring	59370	7 000	0	0	0	3 500	3 500
39	VA Tanangervegen	59371	7 000	0	0	0	3 500	0
40	VA Tornefjellvegen/Snøde (nedre del)	59372	10 000	0	0	0	500	500
41	Mostunvegen/Fredtunvegen	59373	6 000	3 000	3 000	0	0	0
42	P107 Biler/større maskiner (årsbev.)	59901			1 700	1 000	1 700	1 000
	Sum vann, avløp og renovasjon				9 100	25 100	16 800	12 050
Linje	Kommunale veger	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
43	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	0	250	1 250
44	Utskiftning gatelys, standardheving (årsbev.)	59406			1 500	1 500	1 500	1 500
45	Trafikksikkerhetsplan, standardheving veger (årsbev.)	59419			500	500	500	500
46	Trafikksikkerhetsplan, ikke spesifikke tiltak (årsbev.)	59425			1 100	1 100	1 100	1 100
47	Småanlegg veger (busskur mv.) (årsbev.)	59437			400	400	400	400
48	Ljosheimkroken	59457	2 000	0	1 000	1 000	0	0
49	Forskutteringer av Bymiljøpakken, trafiksikringsmidler	59462	7 753	0	4 753	2 500	500	0
	Sum kommunale veger				9 253	7 000	4 250	4 750
	Sum samfunnsutvikling				91 920	52 120	40 444	35 044
Kultur								
Linje	Kultur	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
50	Samlebevilgning formål kultur				2 000	160	350	200
51	Rehab. Tananger kapell	49046	4 000	0	4 000	0	0	0
52	Rehab. Sola ruinkirke omkringliggende mur	49653	2 200	0	2 200	0	0	0
	Nytt kulturbygg, helsehus og leiligheter Tananger	0	126 000	0	1 000	25 000	50 000	50 000
	Sum kultur				9 200	25 160	50 350	50 200

Levekår								
Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
53	Samlebevilgning formål levekår				2 400	1 100	1 100	1 100
54	Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	283 000	102 516	154 984	25 500	0	0
55	Småhus, midlertidige/permanente	39087	16 750	15 850	900	0	0	0
56	4 boliger m/base, Kjelsberg ring (rus/psyk.)	39093	39 601	2 786	18 815	18 000	0	0
57	Velferdsteknologi Levekår (årsbev.)	39094			1 000	1 000	1 000	1 000
58	6 boliger med base, pilotprosjekt	39098	0	0	0	0	0	0
59	Inventar levekår (årsbev.)	39609			600	600	600	600
60	Nytt sykesignalanlegg eksisterende Sola sjukeheim	39624	3 000	0	0	3 000	0	0
	Tilpasning for kjøkken på kommunens sykehjem	0	4 000	0	2 000	2 000	0	0
	Sum levekår				180 699	51 200	2 700	2 700
Oppvekst								
Linje	Skole og SFO	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
61	Samlebevilgning formål skole og SFO				4 500	4 500	4 500	4 500
62	Skolebruksplan, ny skole Jåsund (trinn 1)	29001	314 975	0	0	0	0	2 000
63	Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring av klasserom og utearealer	29076	10 711	2 500	8 211	0	0	0
64	Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	346 000	3 000	12 503	180 174	150 323	0
65	Skolebruksplan, Kornbergvegen 23	29081	7 500	500	7 000	0	0	0
66	Skolebruksplan, Storevarden skole, to klasserom,orstue og uteareal	29083	16 700	400	12 300	4 000	0	0
67	Datamaskiner/fornyng skoler (årsbev.)	29602			2 402	3 902	2 402	3 950
68	Inventar skole (planlagt utskiftning) (årsbev.)	29620			250	250	250	250
69	Interaktive flatskjermer, skole	29624	9 360	4 680	4 680	0	0	0
70	Makerspace	29626	500	0	250	250	0	0
	Sum skole og SFO				52 096	193 076	157 475	10 700
Linje	Barnehage	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
71	Samlebevilgning formål barnehage				2 375	4 875	2 500	3 000
72	Rehab. Havnealleen barnehage	29082	5 965	0	5 965	0	0	0
	Sum barnehage				8 340	4 875	2 500	3 000
	Sum oppvekst				60 436	197 951	159 975	13 700

Sola sentrumsplan - rekkefølgekrav								
Linje		Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
73	Festplass Sola sentrum, del 1	49648	6 151	500	5 651	0	0	0
74	Festplass Sola sentrum, del 2	49654	19 000	0	19 000	0	0	0
75	Byparken, del 1	49655	2 584	0	2 584	0	0	0
76	Rådhusveien, del 1	59463	1 453	0	1 453	0	0	0
77	Vestre ringvei Sola sentrum	59455	11 319	3 600	7 719	0	0	0
78	Kongshaugveien Sola sentrum	59456	8 232	0	8 232	0	0	0
	Sum kostnader rekkefølgekrav Sola sentrumsplan		48 739	4 100	44 639	0	0	0
79	Anleggsbidrag Sola sentrum i planperioden				-1 898	0	0	0
80	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden				-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
81	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan				-8 482	0	0	0
82	Bruk av fond/avsetning på fond Rekkefølgekrav Sola sentrumsplan				-16 319	0	0	0
83	Låneopptak rekkefølgekrav Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-14 010	0	0	0
84	Ekstraordinært avdrag på lån investering, rekkefølgekrav Sola sentrumsplan				0	3 726	3 678	3 292
	Sum finansiering rekkefølgekrav Sola sentrumsplan i planperioden				-44 639	0	0	0
Sola sentrumsplan - Parkeringsanlegg								
Linje	Parkeringsanlegg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
85	Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	0	31 776	-31 776	0	0	0
	Sum kostnader parkeringsanlegg Sola sentrumsplan		0	31 776	-31 776	0	0	0
86	Frikjøpsmidler Sola sentrum i planperioden				-2 925	0	0	0
87	Redusert låneopptak parkeringsanlegg Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				34 701	0	0	0
	Sum finansiering parkeringsanlegg Sola sentrumsplan i planperioden				31 776	0	0	0
Sola sentrumsplan - Vann og avløpsanlegg								
Linje	Vann- og avløpsanlegg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
88	VA Vestre ringvei	59365	6 575	3 150	3 425	0	0	0
89	VA Etappe 3	59374	19 600	0	500	19 100	0	0
	Sum kostnader VA Sola sentrum		26 175	3 150	3 925	19 100	0	0
90	Refusjon VA Sola sentrum i planperioden				-1 754	0	0	0
91	Låneopptak VA Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-2 171	-19 100	0	0
	Sum finansiering VA Sola sentrum i planperioden				-3 925	-19 100	0	0

Sum investeringer/finansieringsbehov								
Linje					2019	2020	2021	2022
92	Sum ordinære investeringsprosjekter eksklusive Sola sentrumsplan				474 618	308 305	244 074	97 472
93	Sum VAR eksklusive Sola sentrumsplan				9 100	25 100	16 800	12 050
94	Sum Sola sentrumsplan				16 788	19 100	0	0
	Sum alt				500 506	352 505	260 874	109 522

Finansiering					
Linje	Finansiering av investeringer	2019	2020	2021	2022
95	Husbanken boligtilskudd	0	0	0	0
96	Husbanken investeringstilskudd	0	-126 720	-8 914	0
97	Salg av eiendom	-39 000	-145 000	-50 000	0
98	Spillemidler	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
99	Intern prosjektledelse	-6 268	-6 268	-5 100	-5 100
100	Overføringer fra drift	-67 400	-67 600	-68 200	-68 900
101	Avdrag fra Lyse	-8 741	-8 741	-8 741	-8 741
102	Momskompensasjon i investering	-77 169	-49 079	-37 143	-9 199
103	Sola menighet andel i ny kirke	0	0	0	0
104	Tilbakebetaling Sola pistolklubb	-59	-59	-59	-59
105	Tilbakebetaling for gjennomførte prosjekter i Bymiljøpakken	-4 753	-2 500	-500	0
106	Låneopptak ordinære og VAR prosjekter	-280 924	0	-70 845	0
107	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet ordinære og VAR prosjekter	0	81 373	0	183 849
	Inntekter fra salg av leiligheter prosjekt nytt kulturbygg Tananger	0	0	0	-200 000
	Inntekter fra salg av areal ved dagens Helsehus i Tananger	0	0	-10 000	0
	Salg av Tananger Barnehage	0	-8 000	0	0
	Sum finansiering ordinære investeringsprosjekter og VAR, eksklusive Sola sentrumsplan	-483 718	-333 405	-260 874	-109 522
108	Anleggsbidrag	-1 898	0	0	0
109	Frikjøpsmidler	-2 925	0	0	0
110	Refusjon VA Sola sentrumsplan	-1 754	0	0	0
111	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden	-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
112	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan	-8 482	0	0	0
113	Bruk av fond Sola sentrumsplan	-16 319	0	0	0
114	Låneopptak Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune	18 520	-15 374	0	0
115	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet, Sola sentrumsplan	0	0	3 678	3 292
	Sum finansiering Sola sentrumsplan	-16 788	-19 100	0	0
	Sum finansiering totalt	-500 506	-352 505	-260 874	-109 522

Startlån								
Linje	Startlån				2019	2020	2021	2022
116	Innlån fra Husbanken				-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
117	Utlån til innbyggere				50 000	50 000	50 000	50 000
118	Innbetaling avdrag fra innbyggere				-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
119	Avdrag betalt til Husbanken				15 000	15 000	15 000	15 000
	Sum startlån				0	0	0	0
Sola tomteselskap KF								
Linje	Sola tomteselskap KF				2019	2020	2021	2022
120	Bruk av lånemidler				-79 481	-24 585	-18 542	-10 955
121	Utlån til Sola Tomteselskap KF				79 481	24 585	18 542	10 955
122	Innbetaling fra Sola Tomteselskap KF				-35 627	-21 913	-52 965	-16 349
123	Nedbetaling lån				35 627	21 913	52 965	16 349
	Sum				0	0	0	0
Sola Parkeringsselskap KF								
Linje	Sola Parkeringsselskap KF				2019	2020	2021	2022
124	Bruk av lånemidler				-1 000	0	0	0
125	Utlån til Sola Parkeringsselskap KF				1 000	0	0	0
	Sum				0	0	0	0

Verbalpunkter:

1. Dersom kommunestyrets flertall viderefører etablering av parkeringsanlegg bes Rådmannen om å instruere ledelse og styret i Parkeringsselskapet om å opprettholde premisser om 1 time gratis parkering i sine budsjetter. Om dette skulle medføre at styret ser at prosjektet ikke er bærekraftig så må dette rapporteres tilbake til kommunens styrende organer.
2. Det legges inn midler til prosjektering og bygging av nytt kultur senter i Tananger som følge av manglende kultur bygg tilbud og stor økning i boliger på Jåsund Halvøya. Rådmannen bes starte opp forprosjekt knyttet til arkitektur og økonomiske forhold på buss garasjetomten, samt Danielsen tomten. Som premiss legges at byggets første etg. skal eies og driftes av kommunen selv. Videre skal enten deler av første etg. eller andre etg. bygges med tanke på flytting av helsestasjonen. Videre skal resten av bygget prosjekteres med leiligheter som skal selges til markedsmessige betingelser. Byggets foreløpige ramme er på ca. 5000 m2 hvor ca. 1000 m2 skal beholdes av kommunen til kulturelle formål og ca. 4000 m2 skal selges til leiligheter. Det forutsettes at ca 70 % av leilighetene selges før byggestart for å minimere kommunal økonomisk risiko. Foreløpige rammer. Byggekostnad snitt 25000 pr m2. Salgspris leiligheter 50000 pr m2.
3. Helsehus tomten i Tananger legges ut for salg etter at prosjektet ovenfor er prosjektert og sikret til bolig/rekkehus.
4. Tananger barnehage tomten legges ut for salg snarest for etablering av bolig/rekkehus.

5. Rådmannen skal snarest sende inn søknad til rette statlige instans om dekking av investeringstilskudd i forbindelse med sykehjems kjøkken på kommunens tre sykehjem. Dette må formuleres som en søknad til «leve hele livet», samt ønske om å delta som «pilot kommune». Midlene som er satt av brukes til tilpasninger og utstyr til nytt sykehjem kjøkken.
6. Rådmannen bes snarest sørge for en gjennomgang av NAV Sola sine prosedyrer og retningslinjer med tanke på effektivisering og gjennomgang av bruker relaterte forhold.
7. Rådmannen bes å effektivisere aktivitetsplikt for arbeidsledig ungdom.
8. Rådmannen bes trekke anbud for kirke som følge av kun en tilbyder. Kirken utsettes til etter HØP perioden.
9. Rådmannen bes oppdatere med mer nøyaktige prognoser turveg prosjektene siden de har doblet seg i kost.
10. Det er tre 3 prosjekter knyttet til Småhus, 4 boliger med base og 6 boliger med base.

De to første prosjektene kjøres som forutsatt på tross av meget høye kostnader, mens siste prosjekt utsettes som følge av rådmannens egen redegjørelse knyttet til behov.
11. Rådmannen bes fremme konkrete kutforslag på de 20 mill i kutt/omstilling for endelig avgjørelse i Formannskapet.
12. Rådmannen bes for all fremtid innarbeide ALLE direkte og indirekte kostnader relatert til investeringsbudsjetter i forhold til rekkefølgetiltak, parkering, inventar m.m. før hovedprosjektet fremmes. Videre må det fremmes driftsmessige konsekvenser i form av driftsbudsjett. Dette for å få en samlet økonomisk oversikt FØR en fatter investeringsbeslutning.
13. Det legges inn 3 nye stillinger som fagsykepleier på sykehjemmene for å bedre de varslede forhold.
14. Det legges inn 4 nye stillinger som spesialpedagog ved kommunens nærskoler for å oppfylle lærernorm.
15. Rådmannen bes umiddelbart redegjøre og korrigere for de gjentatte varslede avvik på ordinær vask og smittevask på sykehjemmene.

16. Rådmannen bes utarbeide notat i forhold til tillitsvalgtes påstand om at hver avdeling bruker 7 timer pr dag (ca et årsverk) pr. avdeling tilknyttet mat/bestilling/vask og intensjonene bak økonomien som var tenkt knyttet til dette.
17. Rådmannen ved avdeling kommunalteknikk bes legge frem en sak i forhold til mulighetene for å legge overvannskanalene på Solastranden i rør for skjerming.
18. Rådmannen bes endre fremtidige måter å budsjettere netto og brutto endringer i drift med følgende bakgrunn:
 - Kommunen har vært i omstilling og innsparingsmodus i mange år og det er forventet at omstilling er en kontinuerlig prosess i moderne organisasjoner.
 - Når en videre ser at brutto økning i utgifter er på 77 mill, mins 20 mill i omstilling/innsparing så står en allikevel igjen med 57 mill i økning (hvor mye spises opp av lønnsvekst m.m) i budsjett.
 - Det å da ha fokus på ytterligere innsparing på 20 mill i stedet for å ha fokus på 57 mill i økning av budsjett, kan ha en negativ effekt av ansattes moral.
 - Flertallets budsjett har i tillegg stemt mot FrPs forslag å få innsikt i omstillings tiltakene slik at rådmannens står i realiteten helt fritt til om den såkalte omstillingen helt eller delvis skal tas av de nye tilførte rammene.
 - Med basis i dette er det meningsløst å operere med brutto og netto rammer så lenge en ikke får innvirkning i omstilling.

Det budsjetteres derfor fremover bare med netto ramme endring.

Rådmannens forslag fikk 0 stemmer

H, KrF, V forslag fikk 6 stemmer (Ueland, Rege, Østerhus, Jordbrekk, Tjelta, Bertelsen)

Ap/SP, MDG/TI forslag fikk 3 stemmer (Strandskog, Wold, Lie)

FrP forslag fikk 2 stemmer (Slethei, Dysjaland)

FS- 82/2018 Vedtak:

Formannskapetets innstilling med 6 stemmer (Ueland, Rege, Østerhus, Jordbrekk, Tjelta, Bertelsen) etter fellesforslag fra H, KrF, V:

1. Kommunestyret godkjenner rådmannens forslag til Handlings- og økonomiplan 2019-2022 for Sola kommune. Netto budsjetttramme for 2019 fastsettes i henhold til:
 1. Budsjettskjema 1B – Driftsbudsjett per virksomhet/virksomhetsområde
 2. Budsjettskjema 2A – Investeringsbudsjettet
 3. Budsjettskjema 2B – Investeringer per prosjekt.
2. Kommunestyret godkjenner forslag til budsjett for skatt, rammetilskudd, renter, avdrag og anvendelse av netto driftsresultat i henhold til Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet.

3. Skatt på inntekt og formue fastsettes i henhold til høyeste skattøre som Stortinget vedtar.
4. Kommunestyret oppretter årsverk som følge av nye tiltak i drift i driftsrammetabellen.
5. Det tas opp totalt 358,67 millioner kroner i lån til finansiering av investeringer i 2019 til henholdsvis:
 1. Lån til finansiering av egne investeringer utenom VAR-sektor og Sola sentrumsplan, 306,16 millioner kroner
 2. Lån til finansiering av investeringer innen VAR-sektor, 9,10 millioner kroner
 3. Lån til finansiering av investeringer innen Sola sentrumsplan, 43,41 millioner kroner.
6. Det tas opp 50 millioner kroner i 2019 til startlån for videre utlån fra Husbanken.
7. Det betales ordinære avdrag i 2019 i tråd med minimumsbestemmelsene i kommuneloven. I tillegg betales det ekstraordinært avdrag i drift på 15,7 millioner kroner i 2019.
8. Kommunestyret godkjenner endringer i avgifter, gebyrer og egenbetalinger slik det fremgår i kapittel 6 i rådmannens forslag til Handlings- og økonomiplan 2019-2022 med følgende endring:
 1. Ingen gebyrer innen byggesak skal økes med mer enn maks 5 %.
9. Handlings- og økonomiplanen innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:
 1. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasset et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter
 2. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak tilpasses en gjeldsgrad (lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter) som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent.
10. Kommunestyret godkjenner Handlings- og økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett for 2019 for Sola tomteselskap KF i samsvar med rådmannens anbefaling og i tråd med styrets vedtak. Det tas opp lån til finansiering av investeringer i 2019 på 79,5 millioner kroner. Lånet tas opp via Sola kommune.
11. Kommunestyret godkjenner Handlings- og økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett 2019 for Sola Parkeringsselskap KF Det tas opp lån til finansiering av investeringer i 2019 på 1,0 million kroner. Lånet tas opp via Sola kommune.
 1. Kommunestyrets vedtak om 1 time gratis parkering i sentrum opprettholdes.
 2. Kommunalt lån til parkeringsselskapet knyttet til parkeringsanlegget gjøres rentefritt i denne økonomiplanperioden.
12. Rådmannen gis fullmakt til å fordele budsjettert generell omstilling i henhold til linjene 28, 32, 69 og 102 i driftsrammetabellen innenfor det enkelte tjenestoområde og rådmann med sentrale staber.

Driftsrammetabell, tall i hele tusen:

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett
			2018	2019	2020	2021	2022
1	Innbyggertilskudd inkl. utgiftsutjevning		590 200	620 700	642 800	657 200	670 700
2	Inntektsutjevning		-121 800	-131 700	-133 100	-134 800	-136 500
3	Formue- og inntektsskatt		968 500	1 014 400	1 025 700	1 038 300	1 051 000
	Sum frie inntekter		1 436 900	1 503 400	1 535 400	1 560 700	1 585 200
4	Integreringstilskudd flyktninger		33 794	21 216	16 466	13 250	10 888
5	Andre renteinntekter		5 200	6 800	8 700	10 500	11 400
6	Kompensasjonstilskudd fra Husbanken		3 100	3 008	3 095	3 154	3 186
7	Kapitalinntekter fra selvkostområdene		18 213	17 903	17 903	17 903	17 903
8	Renteinntekter - ansvarlig lån i Lyse		5 200	6 000	6 600	6 700	6 700
9	Utbytte Sola bredbånd AS		9 000	10 000	10 000	10 000	10 000
10	Utbytte fra Lyse		43 700	48 100	52 400	54 600	56 800
	Sum sentrale inntekter		118 207	113 027	115 164	116 107	116 877
11	Minimumsavdrag		45 400	46 000	52 500	51 600	51 800
12	Avdrag utover minimum etter kommuneloven		49 020	15 701	44 831	50 856	61 236
13	Renteutgifter innlån		31 300	38 171	46 273	47 593	50 289
14	Lønnsreserve		25 034	50 000	50 000	50 000	50 000
15	Seniorordning		1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
16	Sola kirkelige fellesråd		13 877	14 328	14 328	14 328	14 328
17	Tilskudd tros- og livssynssamfunn		3 000	3 352	3 753	4 127	4 239
18	Revisjon og kontrollutvalg		1 463	1 575	1 575	1 575	1 575
19	DigiRogaland		0	290	290	290	290
20	Fordelte utgifter		19 757	19 757	19 757	19 757	19 757
21	Diverse felles inntekter og utgifter		11 470	11 438	8 908	7 588	7 591
22	Egenkapital investeringer		65 600	67 400	67 600	68 200	68 900
	Sum sentrale utgifter		267 021	269 112	310 915	317 014	331 105
Tilskudd regionale prosjekter:							
23	Tilskudd Rogaland brann og redning IKS		22 573	23 734	23 734	23 734	23 734
24	Tilskudd Greater Stavanger		911	919	928	938	948
25	Tilskudd Sørmarka Flerbruks-hall IKS inkl. Sola Arena		2 171	2 471	3 284	3 157	3 024
26	Tilskudd Multihallen og Storhallen IKS		1 507	1 493	1 471	1 427	1 427
27	Tilskudd Nordjærenpakken		700	0	0	0	0
	Sum tilskudd regionale prosjekt		27 862	28 617	29 417	29 256	29 133

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett	Forslag til budsjett
			2018	2019	2020	2021	2022
Beregnet netto drifts-ramme til avdelingene			1 260 224	1 318 698	1 310 232	1 330 537	1 341 839
	Disponibelt utover 2018- nivå			58 474	50 008	70 313	81 615
		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
RÅDMANN MED SENTRALE STABER:							
28	Omstilling Rådmann med sentrale staber			-1 417	-2 834	-2 834	-2 834
	Politisk nivå med sekretariat		16 311				
29	Valg			1 400	0	1 600	0
30	Reduserte pensjonsutgifter folkevalgte			-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
	Rådmannsgruppen		9 750				
	Organisasjon		28 611				
31	Økte lisenser IKT			200	200	200	200
	Økonomi		11 920				
	Sum Rådmann med sentrale staber	0,00	66 592	-1 417	-4 234	-2 634	-4 234
TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST OG KULTUR:							
32	Omstilling Oppvekst og kultur			-10 627	-21 254	-21 254	-21 254
	Fagstab Oppvekst		20 433				
	Grunnskole og SFO		293 075				
33	Demografikostnader skole			1 124	2 795	2 895	3 332
34	Inndekning demografi-kostnader skole			-1 124	-2 795	-2 895	-3 332
35	Styrking av særskilt norsk første klassetrinn, helårseffekt			840	840	840	840
36	Tidlig innsats i skolen, lærernorm			900	900	900	900
37	Styrking av særskilt norsk tilsvarende tospråklig fagopplæring			0	1 072	2 572	2 572
38	SFO - økning av sentral pott styrkingstiltak			1 300	1 300	1 300	1 300
39	Oppstart/drift av Makerspace			0	450	450	450
40	Tilskudd fra staten til IT-satsing Makerspace			0	-450	-450	-450
41	Oppstartskostnader Kjerrberget ungdomsskole			0	0	1 300	0
42	Drift Kjerrberget ungdomsskole			0	0	2 470	5 926
43	SFO - økning foreldrebetaling			-395	-395	-395	-395
	Sola voksenopplæring		11 416				
	Sola PPT		8 638				
44	Demografi- og aktivitetsøkning			383	383	383	383
	Barnehage		255 829				
45	Kompetanseheving mot 2020			0	330	1 600	1 600

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
46	Tilskudd til private barne-hager pga ny pedagognorm			0	-1 790	-1 790	-1 790
47	Økt voksentetthet barnehager			500	500	500	500
48	Redusert aktivitet kommunale barnehager			-3 592	-3 592	-3 592	-3 592
49	Ubunden tid til pedagoger kommunale barnehager			375	752	752	752
50	Redusert sykefravær kommunale barnehager			-375	-752	-752	-752
51	Tilskudd private barnehager			26 000	26 000	26 000	26 000
52	Økt aktivitet spesial-pedagogisk hjelp barnehager			3 874	3 874	1 874	1 874
	Barnevern		31 873				
53	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			178	178	178	178
54	Utgifter samarbeid Bufetat			4 200	0	0	0
	Barn, ungdom og familietjenesten		23 769				
55	Styrking helsestasjons- og skolehelsetjenesten 1,00	1,00		700	700	700	700
	Fagstab Kultur		9 388				
56	Justering driftstilskudd til museer			20	40	60	60
57	Stilling som tekniker ved 1,00 kulturhuset	1,00		700	700	700	700
58	Økte inntekter stilling som tekniker			-350	-350	-350	-350
59	Redusert utgiftsbudsjett til kjøp av teknikertjenester			-350	-350	-350	-350
60	Frivilligsentralen			22	22	22	22
	Fritid		12 862				
61	Aktivitetsmidler m.m.			250	250	250	250
62	Tilrettelagt fritid			500	600	600	600
63	Kjøregodtgjørelse, passasjertillegg			100	100	100	100
64	Økt utgiftsgodtgjørelse			180	180	180	180
	Sola bibliotek		6 439				
65	Utvidet åpningstid, reversering av budsjettramme			-100	-100	-100	-100
	Sola kulturskole		9 480				
66	50 % administrativ konsulentstilling 0,50	0,50		350	350	350	350
67	Inndekning av 50 % stilling			-350	-350	-350	-350
68	Økning foreldrebetaling			-61	-61	-61	-61
	Sum Tjenesteområdet Oppvekst og kultur	2,50	683 202	25 172	10 077	14 637	16 793

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022

TJENESTEOMRÅDE LEVEKÅR:

69	Omstilling Levekår			-6 119	-12 238	-12 238	-12 238
	Fagstab Levekår		-8 945				
70	Økt vederlagsbetaling, institusjoner			-625	-174	-1 996	-3 870
71	Utskifting av leasing biler			-180	390	-210	-180
72	Nytt sykehjem i Sola			0	1 191	10 721	20 251
73	Fastlegetilskudd			1 050	1 350	1 650	1 950
74	ØHD seng			1 050	2 100	2 100	2 100
75	Institusjonsmat			700	3 200	3 200	3 200
76	Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, redusert refusjon			4 000	4 000	4 000	4 000
77	Økte bidrag K46, Krisesenter, Funkishuset, og pasientskade- erstatning			0	60	120	180
78	Økte bidrag legevakt			266	491	716	966
	Tjeneste og koordineringskontoret		19 800				
79	Kjøp av miljøtjenester og avlastning fra private leverandører			10 170	10 170	10 170	10 170
80	BPA private leverandører			2 900	2 900	2 900	2 900
81	TPO - kjøp av tjenester der helsetjenester inngår			438	438	0	0
82	Utgifter samarbeid Bufetat			0	4 200	4 200	4 200
83	Utskrivningsklare pasienter rus og psykiatri			867	867	867	867
	Sola sjukeheim		60 919				
	Sola bo- og hjemmetjenester		68 691				
84	Økt bistandsbehov hjemmetjenesten			3 500	3 500	3 500	3 500
	Tananger bo- og hjemmetjenester		54 849				
85	Økt bistandsbehov TABO			3 200	3 200	3 200	3 200
	Miljøtjenesten		84 703				
86	Nytt tiltak i en bolig			940	940	940	940
87	Reduksjon av driftskostnader Åsenhagen barnebolig			-223	-223	-223	-223
88	Tilsyn etter skoletid			677	677	677	677
	Psyisk helsearbeid og rus		41 239				
89	Redusert tilskudd til prosjektstillinger			844	1 174	1 174	1 374
90	Pilotprosjekt Rask psykisk helsehjelp, redusert tilskudd			621	1 621	1 621	1 621
91	1 årsverk + driftsmidler Lag A til Arbeidstreningssesjonen (Eiendom)			-1 033	-1 033	-1 033	-1 033

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
92	Frisklivssentralen, overført fra Fysio- og ergoterapitjenesten				1 400	1 400	1 400
	NAV Sosiale tjenester		55 106				
93	Introduksjonsstønad			3 350	-670	-670	-670
94	0,8 årsverk til Arbeidstrenings-seksjonen, avdeling Eiendom			-500	-500	-500	-500
95	Overføring av enslige mindreårige flyktninger fra Barnevern til NAV Sosiale tjenester			-178	-178	-178	-178
96	Redusert inntekt enslige mindreårige flyktninger			370	370	370	370
	Fysio- og ergoterapi-tjenesten		17 025				
97	Indeksregulering, drifts-tilskudd fysioterapeuter			100	200	200	200
98	Økning i fastlønnstilskudd			-50	-100	-100	-100
99	Hjelpemiddeltekniker			50	50	50	50
100	Frisklivssentralen til Psykisk helsearbeid og rus			-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
101	Redusert inntekt egenandeler			300	300	300	300
	Sum Tjenesteområdet Levekår	0,00	393 387	26 485	28 273	35 528	44 024

TJENESTEOMRÅDE SAMFUNNSUTVIKLING:

102	Omstilling Samfunnsutvikling			-1 837	-3 674	-3 674	-3 674
	Fagstab Samfunnsutvikling		6 825				
103	Kommunedelplan Forus, IKDP			-110	-180	-180	-180
104	Samskaping, Smartby og medvirkning i kommune-planen			0	0	-235	-235
	Eiendom		87 249				
105	Bygg og anlegg som tas i bruk, FDV-kostnader			1 355	8 555	15 955	18 305
106	Reversering redusert vedlikehold, Eiendom			0	2 528	2 528	2 528
107	Økte energikostnader			3 746	3 746	3 746	3 746
108	Kostnader knyttet til usolgte selvfinansierte boliger			500	275	0	0
109	0,8 årsverk fra NAV Sosiale tjenester til Arbeidstrenings-seksjonen			500	500	500	500
110	1 årsverk + driftsmidler Lag A fra Psykisk helsearbeid og rus til Arbeidstreningsseksjonen			1 033	1 033	1 033	1 033
	Kommunalteknikk		11 707				
111	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. fast			763	1 592	1 592	1 592
112	Opptopping kjøp fra I.V.A.R. variabel			2 065	4 380	4 380	4 380
113	Kjøp av spillvannskapasitet mot "avløp vest", Sandnes			0	2 500	0	0
114	Opptopping diverse driftskostnader, 100 % gebyrfinansiert			-2 828	-8 472	-5 972	-5 972
115	Reversering redusert asfaltering			0	200	200	200

		Forslag til nye årsverk 2019	Opprinnelig vedtatt budsjett	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018	Forslag til endring ifht bud 2018
	Standard- og volum-endringer fordelt på sektorene:		2018	2019	2020	2021	2022
	Areal		11 262				
116	Kommunekart Proff				547	409	409
117	Forurensningsforskriften kapittel 12, 13 og 15, kommunalt samarbeid om arbeidsoppgaver				100	100	100
	Sum Tjenesteområdet Samfunnsutvikling	0,00	117 043	5 834	13 492	20 382	22 632
	Budsjettbalanse 2018		0				
	Sum endringer på sektorene	2,50		56 074	47 608	67 913	79 215
	Nye tiltak i forbindelse med politisk behandling:						
118	Økning BUKIS			100	100	100	100
119	Fritidsklubb økt/justert åpningstid			50	50	50	50
120	Hjemmsykepleie/-rehab/demenskoordinator			1 000	1 000	1 000	1 000
121	Styrke grunnbemanning sykehjem			1 000	1 000	1 000	1 000
122	Utvidet åpningstid, helsestasjon barn og unge			250	250	250	250
123	Flyt AS			400	400	400	400
124	Sola smaksfest			100	100	100	100
125	Arkitektkonkurranse Tananger			750	0	0	0
126	Bruk av næringsfond /fond			-1 250	-500	-500	-500
	Sum nye tiltak fra folkevalgte i forbindelse med politisk behandling	0,00		2 400	2 400	2 400	2 400
	Budsjettbalanse i planperioden	2,50		0	0	0	0

Investeringsstabell, tall i hele tusen:

Felles (inkl. adm.bygg)								
Linje	Felles (inkl. adm.bygg)	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
1	Samlebevilgning formål felles (inkl. adm.bygg)				1 640	750	750	750
2	Nytt rådhus	19016	305 456	191 307	114 149	0	0	0
3	Forplass, Sola sentrum	19666	4 521	0	4 521	0	0	0
4	IKT-investering strategisk (årsbev.)	19601			1 500	1 500	1 500	1 500
5	Egenkapitalinnskudd KLP (årsbev.)	19606			4 330	4 724	5 155	5 628
6	Inventar nytt rådhus	19662	19 773	0	19 773	0	0	0
	Sum felles (inkl. adm.bygg)				145 913	6 974	7 405	7 878

Samfunnsutvikling								
Linje	Turveg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
7	Turveg Hellestø - Sele	59621	4 600	3 600	1 000	0	0	0
8	Turveg Hafrsfjord - Grannes	59672	1 624	1 624	0	0	0	0
9	Turveg Hafrsfjord - Jåsund	59674	20 950	4 156	3 400	9 944	3 450	0
	Sum turveg				4 400	9 944	3 450	0
Linje	Kirke	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
10	Samlebevilgning formål kirke				1 200	500	1 000	2 500
11	Ny kirke Sola sentrum	49041	87 250	8 000	42 075	37 175	0	0
	Sum kirke				43 275	37 675	1 000	2 500
Linje	Div. samfunns-utvikling	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
12	Samlebevilgning formål energi				2 800	2 500	6 300	4 200
13	Samlebevilgning formål uteareal				5 400	5 400	5 400	5 000
14	Tilrettel. universell utforming (årsbev.)	19017			500	500	500	500
15	Tiltak radonoppfølging kommunale bygg (årsbev.)	19022			200	200	200	200
16	Intern prosjektledelse eiendomsutvikling (årsbev.)	19600			6 268	6 268	5 100	5 100
17	Erverv av areal (årsbev.)	19604			56 627	0	0	0
18	Superlekeplass i Sola sentrum	49645	6 000	500	0	0	5 500	0
19	Klimaavbøtende tiltak og drenering kommunale eiendommer (årsbev.)	19667			750	750	750	750
20	Bysykler og ladestasjoner	59687	500	0	500	0	0	0
	Sum div. samfunnsutvikling				73 045	15 618	23 750	15 750
Linje	Idrett	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
21	Samlebevilgning formål idrett				7 150	1 650	1 650	1 650
22	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	59364	23 152	14 385	8 767	0	0	0
23	Uteanlegg regionalt sykkelanlegg	59685	13 848	6 924	6 924	0	0	0
	Sum idrett				22 841	1 650	1 650	1 650
Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
24	Vann Vigdelsvegen/Ølberg Havneveg/Ølbergvegen	59037	9 500	0	0	9 500	0	0
25	Kostnader ifbm. IVARs nye hovedledning	59038	2 500	0	0	0	0	2 500
26	A97 Rehab. pumpest. avløp (årsbev.)	59101			2 000	2 000	1 000	1 000
27	Overløpsmåling av avløpsledninger	59113	2 000	0	0	2 000	0	0
28	R116 Renovasjon (årsbev.)	59206			250	250	250	250
29	VA111 Uforutsette tiltak (årsbev.)	59335			1 000	1 000	1 000	1 000
30	VAR105 Div. mask./utrustning/utstyr (årsbev.)	59337			150	150	150	150

Linje	Vann, avløp og renovasjon	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
31	VA undergang Rægekrossen	59343	1 000	500	500	0	0	0
32	Tiltak ved priv. utbyggingspr. (årsbev.)	59356			500	500	500	500
33	VA40 Grotnes nord	59359	18 400	0	0	0	0	1 200
34	VA42 Grotnes sør	59360	13 900	0	0	0	0	450
35	VA15 Moringvegen	59367	6 400	400	0	6 000	0	0
36	VA178 Ljosheimkroken	59368	5 100	200	0	2 450	2 450	0
37	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	250	2 250	0
38	VA Sanering Myrvegen - Skoletunet, langs Tananger ring	59370	7 000	0	0	0	3 500	3 500
39	VA Tanangervegen	59371	7 000	0	0	0	3 500	0
40	VA Tornefjellvegen/Snøde (nedre del)	59372	10 000	0	0	0	500	500
41	Mostunvegen/Fredtunvegen	59373	6 000	3 000	3 000	0	0	0
42	P107 Biler/større maskiner (årsbev.)	59901			1 700	1 000	1 700	1 000
	Sum vann, avløp og renovasjon				9 100	25 100	16 800	12 050
Linje	Kommunale veger	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
43	VVA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	0	250	1 250
44	Utskiftning gatelys, standardheving (årsbev.)	59406			1 500	1 500	1 500	1 500
45	Trafikksikkerhetsplan, standardheving veger (årsbev.)	59419			500	500	500	500
46	Trafikksikkerhetsplan, ikke spesifikke tiltak (årsbev.)	59425			1 100	1 100	1 100	1 100
47	Småanlegg veger (busstur mv.) (årsbev.)	59437			400	400	400	400
48	Ljosheimkroken	59457	2 000	0	1 000	1 000	0	0
49	Forskutteringer av Bymiljøpakken, trafikkisikringsmidler	59462	7 753	0	4 753	2 500	500	0
	Sum kommunale veger				9 253	7 000	4 250	4 750
Sum samfunnsutvikling					161 914	96 987	50 900	36 700
Kultur								
Linje	Kultur	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
50	Samlebevilgning formål kultur				2 000	160	350	200
51	Rehab. Tananger kapell	49046	0	0	0	0	0	0
52	Rehab. Sola ruinkirke omkringliggende mur	49653	3 200	0	3 200	0	0	0
	Sum kultur				5 200	160	350	200
Levekår								
Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett-ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
53	Samlebevilgning formål levekår				2 400	1 100	1 100	1 100
54	Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	283 000	102 516	154 984	25 500	0	0

Linje	Levekår	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
55	Småhus, midlertidige/permanente	39087	16 750	15 850	0	0	0	0
56	4 boliger m/base, Kjelsberg ring (rus/psyk.)	39093	39 601	2 786	18 815	18 000	0	0
57	Velferdsteknologi Levekår (årsbev.)	39094			1 000	1 000	1 000	1 000
58	6 boliger med base, pilotprosjekt	39098	27 074	0	500	0	0	13 287
59	Inventar levekår (årsbev.)	39609			600	600	600	600
60	Nytt sykesignalanlegg eksisterende Sola sjukeheim	39624	3 000	0	0	3 000	0	0
	Institusjonsskjøkken	0	2 000	0	2 000	0	0	0
Sum levekår					180 299	49 200	2 700	15 987
Oppvekst								
Linje	Skole og SFO	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
61	Samlebevilgning formål skole og SFO				4 500	4 500	4 500	4 500
62	Skolebruksplan, ny skole Jåsund (trinn 1)	29001	314 975	0	0	0	0	2 000
63	Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring av klasserom og utearealer	29076	10 711	2 500	1 211	0	0	7 000
64	Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	346 000	3 000	12 503	180 174	150 323	0
65	Skolebruksplan, Kornbergvegen 23	29081	7 500	500	7 000	0	0	0
66	Skolebruksplan, Storevarden skole, to klasserom, storstue og uteareal	29083	16 700	400	12 300	4 000	0	0
67	Datamaskiner/fornyning skoler (årsbev.)	29602			2 402	3 902	2 402	3 950
68	Inventar skole (planlagt utskiftning) (årsbev.)	29620			0	0	250	250
69	Interaktive flatskjermer, skole	29624	9 360	4 680	4 680	0	0	0
70	Makerspace	29626	500	0	250	250	0	0
	Sum skole og SFO				44 846	192 826	157 475	17 700
Linje	Barnehage	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
71	Samlebevilgning formål barnehage				2 375	4 875	2 500	3 000
72	Rehab. Havnealleen barnehage	29082	5 965	0	5 965	0	0	0
	Sum barnehage				8 340	4 875	2 500	3 000
Sum oppvekst					53 186	197 701	159 975	20 700

Sola sentrumsplan - rekkefølgekrav								
Linje		Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
73	Festplass Sola sentrum, del 1	49648	6 151	500	5 651	0	0	0
74	Festplass Sola sentrum, del 2	49654	19 000	0	19 000	0	0	0
75	Byparken, del 1	49655	2 584	0	2 584	0	0	0
76	Rådhusveien, del 1	59463	1 453	0	1 453	0	0	0
77	Vestre ringvei Sola sentrum	59455	11 319	3 600	7 719	0	0	0
78	Kongshaugveien Sola sentrum	59456	8 232	0	8 232	0	0	0
Sum kostnader rekkefølgekrav Sola sentrumsplan			48 739	4 100	44 639	0	0	0
79	Anleggsbidrag Sola sentrum i planperioden				-1 898	0	0	0
80	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden				-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
81	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan				-8 482	0	0	0
82	Bruk av fond/avsetning på fond Rekkefølgekrav Sola sentrumsplan				-16 319	0	0	0
83	Låneopptak rekkefølgekrav Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-14 010	0	0	0
84	Ekstraordinært avdrag på lån investering, rekkefølgekrav Sola sentrumsplan				0	3 726	3 678	3 292
Sum finansiering rekkefølgekrav Sola sentrumsplan i planperioden					-44 639	0	0	0

Sola sentrumsplan - Parkeringsanlegg								
Linje	Parkeringsanlegg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
85	Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	61 933	31 776	30 157	0	0	0
Sum kostnader parkeringsanlegg Sola sentrumsplan			61 933	31 776	30 157	0	0	0
86	Frikjøpsmidler Sola sentrum i planperioden				-2 925	0	0	0
87	Låneopptak parkeringsanlegg Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-27 232	0	0	0
Sum finansiering parkeringsanlegg Sola sentrumsplan i planperioden					-30 157	0	0	0

Sola sentrumsplan - Vann og avløpsanlegg								
Linje	Vann- og avløpsanlegg	Prosjekt	Total budsjett- ramme	Budsjett t.o.m. 2018	2019	2020	2021	2022
88	VA Vestre ringvei	59365	6 575	3 150	3 425	0	0	0
89	VA Etappe 3	59374	19 600	0	500	19 100	0	0
Sum kostnader VA Sola sentrum			26 175	3 150	3 925	19 100	0	0
90	Refusjon VA Sola sentrum i planperioden				-1 754	0	0	0
91	Låneopptak VA Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune				-2 171	-19 100	0	0
Sum finansiering VA Sola sentrum i planperioden					-3 925	-19 100	0	0

Sum investeringer/finansieringsbehov					
Linje		2019	2020	2021	2022
92	Sum ordinære investeringsprosjekter eksklusive Sola sentrumsplan	537 412	325 922	204 530	69 415
93	Sum VAR eksklusive Sola sentrumsplan	9 100	25 100	16 800	12 050
94	Sum Sola sentrumsplan	78 721	19 100	0	0
Sum alt		625 233	370 122	221 330	81 465

Finansiering					
Linje	Finansiering av investeringer	2019	2020	2021	2022
95	Husbanken boligtilskudd	0	0	0	0
96	Husbanken investeringstilskudd	0	-126 720	-8 914	0
97	Salg av eiendom	-39 000	-145 000	-50 000	0
98	Spillemidler	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
99	Intern prosjektledelse	-6 268	-6 268	-5 100	-5 100
100	Overføringer fra drift	-67 400	-67 600	-68 200	-68 900
101	Avdrag fra Lyse	-8 741	-8 741	-8 741	-8 741
102	Momskompensasjon i investering	-84 783	-56 417	-36 915	-11 154
103	Sola menighet andel i ny kirke	-2 000	-2 000	0	0
104	Tilbakebetaling Sola pistolklubb	-59	-59	-59	-59
105	Tilbakebetaling for gjennomførte prosjekter i Bymiljøpakken	-4 753	-2 500	-500	0
106	Låneopptak ordinære og VAR prosjekter	-315 258	0	-40 201	0
107	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet ordinære og VAR prosjekter	0	66 983	0	15 189
	Bruk av næringsfond	-15 550	0	0	0
Sum finansiering ordinære investeringsprosjekter og VAR, eksklusive Sola sentrumsplan		-546 512	-351 022	-221 330	-81 465
108	Anleggsbidrag	-1 898	0	0	0
109	Frikjøpsmidler	-2 925	0	0	0
110	Refusjon VA Sola sentrumsplan	-1 754	0	0	0
111	Justeringsavtaler, kommunal andel Sola sentrum i planperioden	-3 930	-3 726	-3 678	-3 292
112	Momskompensasjon investering, Sola sentrumsplan	-8 482	0	0	0
113	Bruk av fond Sola sentrumsplan	-16 319	0	0	0
114	Låneopptak Sola sentrumsplan/forskuttering Sola kommune	-43 413	-15 374	0	0
115	Ekstraordinært avdrag på lån i investeringsregnskapet, Sola sentrumsplan	0	0	3 678	3 292
Sum finansiering Sola sentrumsplan		-78 721	-19 100	0	0
Sum finansiering totalt		-625 233	-370 122	-221 330	-81 465

Startlån					
Linje	Startlån	2019	2020	2021	2022
116	Innlån fra Husbanken	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
117	Utlån til innbyggere	50 000	50 000	50 000	50 000
118	Innbetaling avdrag fra innbyggere	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
119	Avdrag betalt til Husbanken	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum startlån		0	0	0	0

Sola tomteselskap KF					
Linje	Sola tomteselskap KF	2019	2020	2021	2022
120	Bruk av lånemidler	-79 481	-24 585	-18 542	-10 955
121	Utlån til Sola Tomteselskap KF	79 481	24 585	18 542	10 955
122	Innbetaling fra Sola Tomteselskap KF	-35 627	-21 913	-52 965	-16 349
123	Nedbetaling lån	35 627	21 913	52 965	16 349
Sum		0	0	0	0

Sola Parkeringsselskap KF					
Linje	Sola Parkeringsselskap KF	2019	2020	2021	2022
124	Bruk av lånemidler	-1 000	0	0	0
125	Utlån til Sola Parkeringsselskap KF	1 000	0	0	0
Sum		0	0	0	0

Verbalpunkt

- Det er et mål å øke antall lærlinger i kommunen. Rådmannen bes undersøke med nabokommuner som har betydelig høyere andel enn Sola, og foreslå endringer i Sola kommunes ordninger slik at vi kan ta inn flere lærlinger.
- Kommunestyrets vedtak om 1 time gratis parkering i sentrum opprettholdes. Kommunalt lån til parkeringsselskapet knyttet til parkeringsanlegget, gjøres rentefritt i denne økonomiplanperioden.
- Rådmannen bes fremme en sak om fremtidige lokaler for kultur i Tananger. Blant alternativene som utredes skal være fortsatt bruk av gamle Haga skole, nytt bygg i Tananger sentrum, samt sambruk med ny skole på Jåsund.
- Det vises til tidligere vedtak om matproduksjon til institusjoner og hjemmeboende. Det settes av midler til å gradvis gå i gang med ny ordning i løpet av andre halvår 2019.
- 2,75 millioner kroner av næringsfondet settes av til videre sentrumsutvikling i Sola og Tananger. Dette skal dekke tilskudd til Flyt, Sola Smaksfest og arkitektkonkurranse i Tananger (2019). Resterende beløp brukes til å styrke

egenfinansieringen av investeringer.

- I 2020 økes midler til samlebevilgning formål uteareal og disse ekstra midlene skal brukes til oppgradering utstyr lekeplasser der apparater er fjernet.
- Fornying av kjøretøy, maskiner, utstyr og liknende innenfor teknisk drift skal der det er formålstjenlig være nullutslipps utstyr/kjøretøy.
- Sola kommune søker om støtte til utstyr fra Den teknologiske skolesekken for å realisere Makerspace/teknologisk verksted ved alle skolene i kommunen.
- *Sola kommune vil utvide mulighetene for å velge et praktisk arbeidslivsfag som valgfag på ungdomsskolen. Det søkes om statlig tilskudd under ordningen «Et praktisk arbeidsrettet håndverksfag som valgfag i ungdomsskolen».*
- Det fremmes en sak våren 2019 som utreder mulighetene for at ordningen med støtte til bygg/anlegg innen idrett, utvides til å omfatte bygg/anlegg som eies og brukes av andre typer frivillige lag og foreninger. I de tilfeller det ikke er aktuelt med tippemidler dekker laget 2/3 selv mens kommunen bidrar med 1/3.
- Prøveordningen med fritt brukervalg i avlastning avsluttes grunnet stor utgiftsøkning. Rådmannen bes undersøke muligheten for at de som allerede har valgt annen leverandør enn kommunen kan beholde denne, forutsatt at leverandør er villig til å redusere timepris til lik kommunens timepris.
- Ingen gebyrer innen byggesak skal økes med mer enn maks 5 %.
- Det samlede tilskuddet til lag og foreninger skal ikke reduseres.

Felles punkt (stemmes av for seg selv):

- Sola kommune støtter kirkevergens vurdering om at Tananger kapell er i dårlig stand og har store vedlikeholdsbehov, samtidig som det er lite behov for videre bruk av bygget. Rådmannen bes fremme sak der følgende er besvart:
 1. *Er det lag/organisasjoner/interessegruppe som er interessert å overta bygget?*
 2. *Avklare med vernemyndighetene om bygget kan saneres.*